

**Dr. Kovács Pál Általános Iskola és
Alapfokú Művészetoktatási Intézmény
DÉG**

TANULJUNK TANULNI!

TANULÁSMÓDSZERTAN

1 – 8. évfolyam

Tartalom

Időkeret	3
A program tantárgyi hálótérve	4
Tanmenetek:	
1. évfolyam	5
2. évfolyam	18
3. évfolyam	28
4. évfolyam	40
5. évfolyam	56
6. évfolyam	66
7. évfolyam	79
8. évfolyam	91

Tanuljunk tanulni!

2010/2011. tanév

1-4. évfolyam

Külön időkeret nélkül a tanórákba beépítve a tanmenet szerint, heti bontásban, 35 foglalkozásra tervezve.

5-8. évfolyam

Időkeret: félévente 2x2 nap, szeptember és február második hetében, tanmenet szerint

5-6. évfolyam 2x10 óra

I. félév

hatékony tanulás körülményei	2 óra
figyelem fejlesztése	2 óra
emlékezet fejlesztése	2 óra
olvasás fejlesztése	2 óra
szociális kompetencia fejlesztése	2 óra

II. félév

motiváció fejlesztése	2 óra
szöveg feldolgozása	3 óra
szókincs gyarapítása	3 óra
gondolkodás fejlesztése	2 óra

7-8. évfolyam 2x12 óra

I. félév

hatékony tanulás körülményei	1 óra
figyelem fejlesztése	3 óra
emlékezet fejlesztése	3 óra
olvasás fejlesztése	3 óra
szociális kompetencia fejlesztése	2 óra

II. félév

motiváció fejlesztése	3 óra
szöveg feldolgozása	3 óra
szókincs gyarapítása	3 óra
gondolkodás fejlesztése	3 óra

* * *

Tantárgyi órákon gyakorlás:

Tantárgyi hálótér alapján.

Dég, 2010. szeptember 1.

Benczéné Somogyi Éva
projektmenedzser-szakmai vezető

Tanuljunk tanulni! Program tantárgyi hálótérve - 2010-2011. tanév									
témák/tantárgyak	magyar	német	történelem	mate- matika	info, technika	term földrajz, biológia	fizika, kémia	ének, rajz	testne- velés
hatékony tanulás körülményei	szeptember	május	április	március	február	január	december	november	október
figyelem fejlesztése	október	szeptember	május	április	március	február	január	december	november
emlékezet fejlesztése	november	október	szeptember	május	április	március	február	január	december
olvasás fejlesztése	december	november	október	szeptember	május	április	március	február	január
szociális kompetencia fejlesztése	január	december	november	október	szeptember	május	április	március	február
motiváció fejlesztése	február	január	december	november	október	szeptember	május	április	március
szöveg feldolgozása	március	február	január	december	november	október	szeptember	május	április
szókincs gyarapítása	április	március	február	január	december	november	október	szeptember	május
gondolkodás fejlesztése	május	április	március	február	január	december	november	október	szeptember
Dég, 2010. szeptember 1. Benczéné Somogyi Éva igazgató									

Tanmenetek

1. ÉVFOLYAM

Készítették: Bácsi Györgyné, Sósfalviné Horváth Erzsébet

Külön időkeret nélkül a tanórákba beépítve a tanmenet szerint, heti bontásban, 35 foglalkozásra tervezve.

Hatékony tanulás körülményei	Figyelem fejlesztése	Emlékezet fejlesztése	Olvasás fejlesztése	Szociális kompetencia fejlesztése	Tanulási motiváció	Szövegfeldolgozás	Szókincs gyarapítása	Gondolkodás fejlesztése
4 óra	7 óra	5 óra	4 óra	2 ó	4 óra	3 óra	3 óra	2 óra

Felhasználható segédkönyvek

Esztergályos Jenő: Oktatójátékok kisiskolásoknak

Gyenei Ildikó - Szautner Jánosné Sutei Gizella: Nebuló képességfejlesztő Program

NEBULÓ képességfejlesztő feladatgyűjtemény

Kocsis-Lászlóné – Rosta Katalin: Ez volnék én? – Testséma – fejlesztő feladatgyűjtemény

Tanítói Kincsestár – Alsó tagozat: Képességfejlesztő program

Kerékgyártó Éva-Kórosi Kálmánné: A tanulás tanítása, tanulása

Az én ábécém tankönyvcsalád tanmenete

Gyermekagy-kontroll. Dr. Kígyós Éva: Zenés lazítógyakorlatok

Apáczai Kiadó kompetenciaalapú matematika tanmenet

Gósy Mária: Beszédértés, beszédészlelés fejlesztése

Játékosan játékgűjtemény a részképességek fejlesztéséhez

Gyöngybetűk

Kisbetűs írás füzet

Okos(k)odó

Gönczö Ferencné: Játékgűjtemény

B.Gaál Katalin: Hasonló? Különböző

A TANÍTÓ módszertani folyóirat

Dyslexia prevenciós feladatlapok

Pokorádi Zoltánné: A némaértő olvasás alapjai

Montágh Imre: Gyermekszínjátékok beszédnevelő könyve

Gabnai Katalin: Drámajátékok

Kaposi László: Színházi füzetek IV.

Lippai György: Napi(s) gyakorló 1.oszt.

Romankovics András: Olvasó iskola 1.

Óraszám	Tartalom	Fejlesztési feladatok	Tanulói tevékenység	Segédanyagok, eszközök
1. Szk	Ismerkedés, kapcsolatteremtés	Az iskolai környezethez való alkalmazkodás segítése. Osztálytársak nevének megismerése.	- Bemutatkozás, ismerkedés. - Kézfogással, szemkontaktussal, stb. való gyakoroltatása a bemutatkozásnak. - Labdadobás közben nevek mondása	Labda, babzsák Az én ábécém tankönyvcsalád tanmenete 1. óra
2. H	Szokásrend kialakítása: Testtartás, szemtávolság Helyes ceruzafogás	Az eredményes tanulást segítő körülmények megismerése. A helyes tanulási szokások kialakítása. A tanulás eszközeinek és azok használatának megismerése.	- Bemelegítő, ráhangoló játékok. - Emlékezet fejlesztő gyakorlatok Ki nincs velünk? - Szituációs játékok Kelekótya Palkó bemutatja a nem megfelelő külső zavaró körülményeket. Ki, hogy készül a tanuláshoz	Oktatójátékok kisiskolásoknak 28. old. 1. játék Kerékgyártó Éva-Kórosi Kálmánné: A tanulás tanítása, tanulása báb, íróasztal, székek, magnó
3. H	Szokásrend kialakítása: Testtartás, szemtávolság Helyes ceruzafogás	A helyes tanulási szokások külső körülményeinek további megfigyelése. Egészséges testtartás, szemtávolság megfigyelése, alkalmazása a tanulás ideje alatt, helyes ceruzafogás. Figyelem fejlesztése.	Bemelegítő, ráhangoló gyakorlatok: Mondókamondás zenére. - Szituációs játék. - Lazító gyakorlat zenére. - Emlékezet fejlesztő játék. Babzsák vagy labdaadogatás egymásnak. Aki, kapja a babzsákot egy jó tanácsot kell megfogalmaznia a rendről, a csendről, a világításról, a testtartásról, a szemtávolságról.	Kerékgyártó Éva-Kórosi Kálmánné: A tanulás tanítása, tanulása Íróasztal, babzsák, lámpa, magnó

Óraszám	Tartalom	Fejlesztési feladatok	Tanulói tevékenység	Segédanyagok, eszközök
4. H.	Szokásrend kialakítása: Táska-pad rendje.	A táska, a pad rendjének kialakítása. Legyenek képesek megtartani a rendet. Mi való a táskába?	- Légzőgyakorlat - Nagymozgások fejl. utánzó gyakorlatok zenére. Társa táskájának megtekintése. Rend van-e benne? Megvan-e mindenkinek a helye? A helyes pakolás megbeszélése: Célszerűen – tantárgyanként pakolni, csoportosítva elhelyezni a füzeteket, a könyveket, stb.	Táska, taneszköz Az én ábécém tankönyvcsalád tanmenete 4-5.óra
5. H.	Napirend- pihenők beiktatása, a jó időbeosztás fontossága	Ismerjék meg az állandó tanulási idő jelentőségét, a célszerű tanulási sorrendet. Legyenek jártasak a pihenő- idők beiktatásában.	- Légzőgyakorlat - Csendjáték - Verstanulás - A napirendre vonatkozó, összekevert jelkártyák időrendbe állítása. - Pihentető gyakorlat - utánzó járássok.	Ess, eső ess Applikációs képek, ágy, bögre, kenyér, iskola épülete, tányér, kanál, villa Az én ábécém tankönyvcsalád tanmenete 8. óra
6. M. Szk.	Szokásrend kialakítása: A tanulás <u>belső</u> feltételei Akarat, képesség.	Tapasztalják meg, milyen jelentősége van az akaraterőnek az eredmények elérésében. Legyenek képesek mozgósítani céljaik elérése érdekében. Önismeret fejlesztése.	- Mesehallgatás - Beszélgetés frontálisan - Labdapattogtatás fél percig	Kelekótya Palkó és okos Peti meséje Kerékgyártó Éva-Kórosi Kálmánné: A tanulás tanítása, tanulása Gyermekagy-kontroll. Dr. Kígyós Éva: Zenés lazítógyakorlatok 6-9 éveseknek. magnó, labda
7.	Szokásrend kialakítása: A tanulás <u>belső</u> feltételei	Ismerjék meg a tanulást segítő módszerek jelentőségét.	- Mesehallgatás	hangkazetta

Órasz.	Tartalom	Fejlesztési feladatok	Tanulói tevékenység	Segédanyagok, eszközök
7. M	Motiváció, tanulást segítő módszerek.	Ismerjék meg a tanulást segítő módszerek jelentőségét.	Beszédkészség, szókincsbővítés. Játékos, pihentető gyakorlat zenére.	Gyermekagy-kontroll. Dr. Kígyós Éva: Zenés lazítógyakorlatok 6-9 éveseknek. magnó
8. M	Szokásrend kialakítása: Kíváncsiság, érdeklődés	Tapasztalják meg, a kíváncsiságnak, érdeklődésnek, milyen szerepe van a tanulásban.	- Bemelegítő, ráhangoló gyakorlatok. - Figyelmi gyakorlatok. Ha állatnevet hallasz, lépj hátra, ha többet hallasz, többet lépj hátra. -Mi lehet a dobozban?	Applikációs képek állatok-ról. Kerékgyártó Éva-Kórosi Kálmánné: A tanulás tanítása, tanulása
9. M	Tudásvágy, akaraterő, cél, elhatározás.	Legyenek képesek mozgósítani akaraterőjüket, akkor is, ha számukra kevésbé érdekes ismeretekkel találkoznak. Tudjanak megfogalmazni célokat.	- Ráhangoló gyakorlatok. - Frissítő gyakorlatok Ujj-játék - Találós kérdések - Betű kihagyások Keressük meg a „i” betűt.	Kerékgyártó Éva-Kórosi Kálmánné: A tanulás tanítása, tanulása Applikációs képek Újságok, színes ceruza
10. Sz.f	Tanulási technikák A verstanulás technikája	Sajátítsák el a verstanulás technikáját. Szókincsbővítés	- Közös éneklés, mozgás zenére. - Személyiségfejlesztő játék. - Artikulációs gyakorlat - Hangsúlygyakorlat utánmondással	Mgh-k hívóképe a táblán. Kerékgyártó Éva-Kórosi Kálmánné: A tanulás tanítása, tanulása
11. E.	Versmondás helyesejtéssel	Törekedjenek versmondás közben a tiszta hangképzésre, artikulációra, ritmus érzékeltetésére, hangsúlyra, hangerőre.	- Helyesejtési gyakorlatok - Verstanulás	Tótfalusi István: Soroló Az én ábécém tankönyvcsalád tanmenete 89.óra

Óraszám	Tartalom	Fejlesztési feladatok	Tanulói tevékenység	Segédanyagok, eszközök
12. F.	Téri orientáció és testséma fejlesztése.	A térbeni tájékozódás fejlesztése. A jobb-bal fogalmának megerősítése.	- Milyen vagyok? Testrészek bemutatása, rajzolása. A jobb és a bal irány jelölése. „Bal kezemmel fogom.”	Nebuló: 5., 7. old. 27-30. old.
13. F.	Íráskészség fejlesztése	Mozgáskoordináció, finommozgások fejlesztése.	- Játékos gyakorlatok: gyurmázás gyöngyfőzés szemtorna	Gyöngybetűk Kisbetűs írás füzet Gyurma, gyöngy
14. F.	Szokásrend megerősítése: Figyelemfejlesztés	Rövidtávú figyelemfejlesztés. Figyelem összpontosításának fejlesztése. A figyelem megosztásának fejlesztése. Figyelem tartósságának fejlesztése.	- Csendjáték Babzsák adogatás megk. útvonalon (1-2 zsák) Számolás 0-10-ig nyitott, csukott szemmel Betűelemek, betűk írása, írásvetítővel villantva. Tárgyak nevét halljátok (3) Rajzolójátok le. 5 tárgy nevét halljátok, rajzolójátok le.	Babzsák, fólia, írásvetítő, írólap, ceruza Apáczai Kiadó kompetenciaalapú matematika tanmenet 69.óra Az én ábécém tankönyvcsalád tanmenete 112. ó
15. O.	Szokásrend megerősítése: Beszédértés, beszédészlelés	Légzőgyakorlat Beszédművelési gyakorlat Beszédészlelés fejlesztése	Szóismétlés Hangsorismétlés Szólánc	Gósy Mária: Beszédértés, beszédészlelés fejlesztése Az én ábécém tankönyvcsalád tanmenete 120.ó
16. 17. F.	Szokásrend megerősítése: Vizuális észlelés és figyelem fejlesztés	Vizuális percepció fejlesztése: Azonosság-különbség Alak-háttér megkülönböztetése. Rész-egész megkülönböztetése. Alakformák megkülönböztetése.	- Figyelemfejlesztő játékok: Figyeld meg! Színcápa.Mi változott meg?	Játékosan játékgűjtemény 34.old 56.old Nebuló

Óraszám	Tartalom	Fejlesztési feladatok	Tanulói tevékenység	Segédanyagok,eszközök
18. E.	Vizuális emlékezet fejlesztése	Színek, formák felidézése, felismerése. Számfogalom kialakítása. Megfigyelés és emlékezet fejlesztése.	- Utasításnak megfelelően színes tárgyak kiválasztása - Feladatlapok megoldása (Színezd ki azt a tárgyat, amelyik nem olyan alakú mint az előző sor elején lévő forma!) „Építőköcek keresése” - Számosságot ábrázoló feladatlapok megoldása. „Számországban járunk!” /Karikázd be!;Kösd össze!; Miből van 2,3 ...?/ - Játék: Mi változott meg a szobában?	. - Okos(k)odó 36-37old. - színes ceruzák - építőköcek NEBULÓ képességfejlesztő feladatgyűjtemény 59.o.
19. E.	Vizuális szeriális emlékezet fejlesztése	Sorrendiség felismerése Sorrendbe állítás Események sorrendjének megállapítása. Időészlelés.	- Játék: Nevek felsorolása Néhány tanuló-neve elhangzása után egymás mellé áll. A többiek a sorrendet megfigyelik, majd a sorrend felbomlása után emlékezetből kell felsorolni a neveket. - Tanulói tevékenykedtetés: - Képek alapján cselekvések sorrendjének megállapítása - Olvasott mondatok/szövegek alapján esemény sorrendjének megállapítása.	NEBULÓ képességfejlesztő feladatgyűjtemény 70.o. Játékosan játékgyűjtemény a részképességek fejlesztéséhez 75-90.old.

Óraszám	Tartalom	Fejlesztési feladatok	Tanulói tevékenység	Segédanyagok, eszközök
20. E.	Auditív szeriális emlékezet fejlesztése	Hallási összpontosításra nevelés. Hangzási analízis-szintézis fejlesztése. Sorrendiség felismerése, megtartása. Ritmus fejlesztése. A hét napjai.	Játék: Mit súgtam? - hangok sorrendje - Verbális úton adott cselekvéssor elmondása, majd ismétlése visszafelé. - Kakukktojás: szó sor elmondása - Hangszerek hangjának helyes sorrendbe rakása tárgyképekkel. - Ritmus tapsolása: /Tapsold, kop-pantsd utánam!/ Vers: Weöres Sándor: Nagy a hó	NEBULÓ képességfejlesztő feladatgyűjtemény 95.old. Tanítói Kincsestár Alsó tagozat 2000. nov. J.1.1 6. Magnó, hangszalag, rajzolt tárgyképek Gönczö Ferencné: Játékgyűjtemény 3-4. old
21. O.	Olvasási képesség Fejlesztése	Az olvasás tempójának és pontosságának fokozása. /Verbooptikus adottságok fejleszt./ - Gyors, ritmikus szemmozgás fejl. - Hangos olvasás fejlesztése. - Néma értő olvasás fejlesztése.	Tanulói tevékenykedtetés: - Időtartam és hangsúlygyakorlatok - Látószögnövelő gyakorlatok - Perifériás látást fejlesztő gyakorlatok - Jelkeresési és hibakeresési gyakorl. - Kép és szó/szótag összekötése	Móra Ferenc: Zengő ÁBC NEBULÓ képességfejlesztő feladatgyűjtemény
22. Szf.	Szövegértő olvasás Fejlesztése	A közvetített információk megértése. Fonémákkal azonosított betűsorok, mint szavak jelentésének megért. Szövegben való tájékozódás fejlesztése. Szókincsfejlesztés.	Tanulói tevékenykedtetés: - Az olvasott szó, szószerkezet, mondat kifejezése manualitással. /Kösd össze!; Rajzold le!; Egészítsd ki!/ - Mondatok igaz-hamis állításának eld. - Adatkeresés - Skipping). - Lényegkiemelés (Skimming). - Elolvasott mese/történet tanulsága.	Dyslexia prevenciós feladatlapok 96-102.old Mesés könyvek Első olvasókönyvem 6.old

Óraszám	Tartalom	Fejlesztési feladatok	Tanulói tevékenység	Segédanyagok, eszközök
23. Szk.	Dramatikus játékok	A nem verbális kommunikáció fejlesztése. Beszédkészség, szókincsfejlesztés Szöveg reprodukálás, szereppel való azonosulás. Felelősség vállalástetteiért és cselekedeteiért	Tanulói tevékenykedtetés: - Játékos mozgások, érzelmek kifejezése mimikával, gesztusokkal, testtartással. - Szépirodalmi művek mimetizálása.	Első olvasókönyvem 8. old
24. F.	Írásképeség fejlesztése	A finommozgás és biztonságos vonalvezetés fejlesztése. Mozgáskoordináció, képzelőerő fejl. Grafomotoros képesség fejlesztése.	Játékos gyakorlatok: az ujjak és a csukló ízületeinek mozgatása (Pl.: kézmosás, víz lerázása, kéztörölés, integetés, zongorázás). - Magvak, gyöngyök válogatása - Betűelemek, betűk formázása gyurmából. - Labirintus. Segíts megkeresni az odavezető utat!	A TANÍTÓ 1989. aug.8. sz. Egy tálban bab és kukorica, vagy különböző színű gyöngyök. Gyurma Feladatlap. Tanítói Kincsestár Alsótagozat 2000.
25. G.	Gondolkodás fejlesztése	Logikus gondolkodás fejlesztése. Fogalmi gondolkodás fejlesztése. Beszédfejlesztés. Ok-okozati összefüggések keresése.	- Szólások, hasonlatok magyarázata. - Játék: Labda dobása, és befejezetlen mondatok befejezése. - Járművek közlekedés szerinti csoportosítása. - Ellentétpárok - 2-3 képből álló képsor logikus, helyes sorrendbe állítása. - Rejtvények	Tanítói Kincsestár Alsótagozat 2000. Képességfejlesztő gyakorlatok: J.1. 1.1.10 J.1. 1.1.6; 1.1.8.; 1.2.5.

Óraszám	Tartalom	Fejlesztési feladatok	Tanulói tevékenység	Segédanyagok, eszközök
26. E.	Emlékezet fejlesztése	Vizuális emlékezet fejlesztése Formaészlelés emlékezet fejlesztése. Megfigyelés. Betűfelismerés, olvasás.	Játék: -Mi van a kendő alatt? Különböző asztalon lévő tárgyakat figyelnek meg 1'-ig Majd ezeket letakarjuk. A gyerekek meg-súgják lerajzolják, vagy leírják a tárgya-kat. (diff.-ra alkalmas a feladat) Tanulói tevékenykedtetés: - Írásvetítővel különböző ábrákat, vagy betűket kivetíteni, és ugyanolyan elrendezésben lerajzolni, vagy leírni. - Hibakeresési gyakorlatok. - Látószögnövelő gyakorlatok. (Diff. esetén szövegolvasás)	Különböző tárgyak, a letakaráshoz kendő. Írásvetítő, fólia Játékosan játékgyűjtemény a részképességek fejlesztéséhez 59-60.old.
27. O.	Olvasási képesség fejlesztése	Egymást követő betűk artikulációs szünet nélküli olvasásának fejlesztése. Olvasástechnikai hibák (betűtévészítés) megelőzése. Verbooptikus adottságok fejlesztése (Minél több betű befogadása egy rápillantással). Különböző méretű, típusú és alakú betűk olvasása /alak és formaállandóság fejl./ Informálódó szokás kialakítása.	Tanulói tevékenykedtetés: - Képek nevének első szótagjának összekötése. - Szótagok párosítása értelmes szavakká. - Alakilag hasonló betűkből álló szavak, szósorok, szószerkezetek olvasása. - Perifériás látás fejlesztése. - Látószögnövelő gyakorlatok. - Mondókák, népköltések, nyelvgyötrők olvasása. - Információs és reklámszövegek olvasása.	Fénymásolt feladatlap NEBULÓ képességfejlesztő feladatgyűjtemény 90-95.old. Írásvetítő, fólia Tanítói Kincsesár Alsó tagozat 2001. ápr. B.1.3. Árucikkek csomagolásai, újságok reklámjai B.Gaál Katalin:Hasonló? Különböző!

Óraszám	Tartalom	Fejlesztési feladatok	Tanulói tevékenység	Segédanyagok, eszközök
28. Szf.	Szövegértés fejlesztése	Néma értő olvasás fejlesztése. /Gyors, biztonságos, betűfelismerés, összeolvasás/ Jelentés felismerés Lényegkiemelő képesség fejlesztése. Szókincsfejlesztés	Tanulói tevékenykedtetés: Hasonló jelentésű szavak keresése szósorban. (Húzd alá!; Írd, vagy mutasd a számát!/ - Elolvasott szavak, szó szerkezetek kifejezése rajzzal. - Összetett szavak alkotása szó párokból. - Rövid szöveg (2-3 mondat) olvasása, kérdésre válasz aláhúzása, adatok keresése. Kérdések megfogalmazása - Mese, történet tartalmának elmondása, játékleírások elmondása.	Fólián kivetített szósor Feladatlap Színes ceruza Pokorádi Zoltánné: A némaértő olvasás alapjai
29. F.	Megfigyelőképesség fejlesztése	Auditív figyelem fejlesztése Mozgásfejlesztés Vizuális figyelem, finommozgások fejl. Motiváltság fejlesztése-megoldás szándéka. Alak és háttér megkülönböztetése, formák felismerése Azonosság-különbség észlelése.	Játék: Repülnek a madarak... - Repül a, repül a... - Tűz, víz... Tanulói tevékenykedtetés: - Labirintus játék – Vezesd el a... - Ki bújt el a képen?(Betűk színezése, összekötése) - Mi változott meg? (Különbségek megkeresése)	Tanítói Kincsestár Alsó tagozat 2000. nov Lippai György: Napi(s) gyakorló 1.oszt.

Óraszám	Tartalom	Fejlesztési feladatok	Tanulói tevékenység	Segédanyagok, eszközök
30. Szgy. Szk.	Beszédkésztség fejlesztése társas helyzetekben (Időszerű ,vagy fontos esemény)	A beszélő figyelmes és türelmes meghallgatása, pontos és udvarias kérdés, az indokolatlan közbe- szólás rossz szokásainak mérsék- lése. Szókincsfejlesztés, folyamatos beszédre való készítés. Fi- nommozgás fejlesztése.	Szóbeli szövegalkotás. - A tanulók úgy helyezkednek el, hogy mindenki jól lássa a másikat. A pedagó- gus vagy egy gyerek témajavaslattal kezdi a <i>beszélgetést</i> . (Pl.: Ezt lát- tam...)Ezt követően mindenki elmondja azt, amit a témáról tud vagy mondani szeretne. A tanulók egymás után, egy- máshoz kapcsolódva mondják el élményüket, véleményüket. - A legérdekesebb élmény lerajzolása	Együttes élmény: (Pl.: kirándulás, családi ünnepek, népszokások) Rajzlap, rajzeszközök
31. Szgy. Szk.	Dramatikus játékok	Beszédkésztség, szókincsfejlesztés. Beszédtechnika fejlesztése. Érzékszervek fejlesztése. Szö- veg reprodukálás, szereppel való azonosulás. Felelősség vállalás a tetteinkért, cselekedeteinkért, csoportépítés és közösségformálás. Metakomm- unikáció fejlesztése. Ritmusérzék fejlesztése.	Tanulói tevékenykedtetés: - Helyesejtési gyakorlatok végzése Légzéstechnika, artikulációs, gyorsasági, -ritmus,- és időtartam gyakorlatok. /versek, mondókák, nyelvgyötrők/ Néma, majd szöveges improvizáció kötött szituációs helyzet: .gyerek- ismert felnőtt Pl.: Kapcsolatfelvétel gyerek-gyerek gyerek-ismeretlen felnőtt	Montágh Imre: Gyermekszínházszók beszédnevelő könyve Gabnai Katalin: Drámajátékok 64- 68.old Kaposi László: Szín- házi füzetek IV.13- 14. old

Óraszám	Tartalom	Fejlesztési feladatok	Tanulói tevékenység	Segédanyagok, eszközök
32. O. E.	Olvasási képesség fejlesztése	Egymást követő betűk artikulációs szünet nélküli olvasásának Megfigyelőképesség, gondolkodás fejlesztése. Tartós koncentrációs képesség fejlesztése. Emlékezőképesség fejlesztése. Szókincsfejlesztés.	Tanulói tevékenykedtetés: - Képek párosítása nevükkel vagy első szótagjával. - Rejtvények megoldása. Mi bújt el a zsákban? Betűk sorbarendezése, szóalkotás Kép és betűrejtvények - Szavak toldalékolása különböző kérdéseknek megfelelően. - Szótagokból szavak alkotása - Mondat tagolása szavakra Rövid szöveg tagolása mondatokra	Gyenei Melinda-Szautner Jánosné Szigeti Gizella: Tanulási zavarok korrekciója kisiskolás korban /fejlesztő program/ Feladatlapok
33. Szf. G. Sz.gy	Szövegértő képesség fejlesztése	Lényegkiemelő képesség fejlesztése Emlékezőképesség fejlesztése. Olvasási képesség fejlesztése. Szókincsfejlesztés. Gondolkodás fejlesztése Szövegben való tájékozódás képességének fejlesztése	Tanulói tevékenykedtetés: - Tömörítési variációk: Pl.: Bővített mondatokból tömondatok, összetett mondatokból egyszerű alkotása. - Gyermekújságok híreihez, rövid szövegeihez önálló kérdések megfog. - A szöveg olvasása közben szóhelyet- tesítések végeznek a tanulók. - Hibakereső gyakorlatok - Kakukktójás játék: Szóhalmazba oda nem illő szavak kiválasztása. (A kakukktójához rokon értelmű szavak keresése, ha lehetséges új gyűjtőfogalomba besorolni.) - Rövid szövegek bekezdéseinek megszámozása, a legfontosabb adatok, információk megtalálása.	Gyermekújságok Első olvasókönyvem Romankovics András: Olvasó iskola 1.

Óraszám	Tartalom	Fejlesztési feladatok	Tanulói tevékenység	Segédanyagok, eszközök
34. Szgy. H. F.	Önművelés, lexikon használata	Kedvet ébreszteni az olvasáshoz, az önművelődési igény kialakítása. Az ábécében való tájékozódás segítése. Rendezési és szóelemző képesség fejlesztése Olvasási képesség fejlesztése Gyermeklexikon használata.	Tanulói tevékenykedtetés: - Betűrend tanulása. Pl.: Az ábc-s tábla „f” betűje alá piros korongot rakok, majd hangokat sorolok. Koppantsatok, ha az „f” betű előtt van, tapsoljatok, ha utána áll.! - Betűket írtam a táblára/feladatlapra Keressétek meg, hol helyezkednek el az ábc-ben? Írjátok le az előtte és mögötte álló betűvel együtt! - Hibás betűsor javítása. - Szavak betűrendbe sorolása - Címszavak keresése, szakkifejezések (oldal, hasáb címszó, szócikk ábra) használata. - Gyermekkönyvek, gyermek-folyóiratok fedelén és címlapján található adatok, in-	Fali ábécés tábla Tanári és tanulói kivágható betűk Feladatlap, szókétyák Gyermeklexikonok: Ablak-Zsiráf Szó- búvár könyvek, folyóiratok
35.	Az évi munka értékelése	Beszédkedv beszédképesség fejlesztése.	Beszélgetés Játék: Az év során játszott legkedvesebb játékaik	

2. ÉVFOLYAM

Készítette: Rohonczy Józsefné és Gergyéné László Tünde

Külön időkeret nélkül a tanórákba beépítve a tanmenet szerint, heti bontásban, 35 foglalkozásra tervezve.

Hatékony tanulás körülményei	Figyelem fejlesztése	Emlékezet fejlesztése	Olvasás fejlesztése	Szociális kompetencia fejlesztése	Tanulási motiváció	Szövegfeldolgozás	Szókincs gyarapítása	Gondolkodás fejlesztése
3 óra	6 óra	8 óra	2 óra	3 óra	2 óra	3 óra	2 óra	6 óra

Felhasználható segédkönyvek

Esztergályos Jenő: Oktatójátékok kisiskolásoknak
 Gyenei Ildikó - Szautner Jánosné Sutei Gizella:
 Nebuló képességfejlesztő Program
 NEBULÓ képességfejlesztő feladatgyűjtemény
 Tanítói Kincsestár – Alsó tagozat: Képességfejlesztő program
 Kerékgyártó Éva-Kórosi Kálmánné: A tanulás tanítása, tanulása
 Nyiri Istvénné : Hétszínvarázs Olvasókönyv
 Bencs Vilmosné : Írás Munkafüzet
 Gyermekagy-kontroll. Dr. Kígyós Éva: Zenés lazítógyakorlatok
 Gósy Mária: Beszédértés, beszédészlelés fejlesztése
 Játékosan – játékgyűjtemény a részképességek fejlesztéséhez

Árvainé Libor Ildikó, Lángné Juhász Szilvia, Szabados Anikó: Sokszínű Matematika
 Gönczö Ferencné: Játékgyűjtemény
 A TANÍTÓ módszertani folyóirat
 Oroszlány Péter : Tanulásmódszertan 10 éves kortól
 Montágh Imre: Gyermekszínházok beszédnevelő könyve
 Gabnai Katalin: Drámajátékok
 Kaposi László: Színházi füzetek IV.
 Ó Nagy Gábor: Mi fán terem?
 Székely Balázné: Részképességek gyakorló feladatok 8 éves kortól
 Szilágyi Ferencné: Aranyablak gyakorló olvasókönyv
 Huga Ibolya: Könyvek és könyvtárak titkai

Óraszám	Tartalom	Fejlesztési feladatok	Tanulói tevékenység	Segédanyagok, eszközök
1. Szk.	<i>Szokásrend alakítása, bővítése</i> Társas kapcsolatok	Az osztály közösséggé formálása. Együvé tartozás. Kommunikációs képesség fejlesztése. Illem.	Ráhangolódás. Helyesejtési gyakorlatok: légzéstechnika, artikuláció, hangsúlygyakorlat Beszélgetés az iskolai viselkedés illemszabályairól. Szituációs játékok, véleményalkotás. Csoportépítő játék: Csendben add to-	Nyiri Istvánné Hétszínvarázs olvasókönyv Tk.18.old. Babzsák
2. H.	2. osztályos vagyok	Az iskola szerepének tudatosítása. A tanuláshoz való viszonyulás javítása. Olvasási, kommunikációs képesség és emlékezet fejlesztése	Ráhangolódás - ének: Hívogat az iskola Légző- és artikulációs gyakorlatok Memoriter: 1.o-ban tanult versek Olvasás: Gyurkovics Tibor: Iskola-nyitogató c. verse Beszélgetés az iskoláról, a tanulásról (Mire való az iskola? Miért kell tanulni?)	Nyiri Istvánné Hétszínvarázs olvasókönyv Tk.4-5.old.
3. H.	Helyes tanulási szokások kialakítása - Pihenten fogj a tanuláshoz! - Tartsd rendben a taneszközeidet! - Tanulás előtt tégy rendet magad körül! - A tanuláshoz fény is kell!	Helyes tanulási és pihenési szokások kialakítása, Rend a lelke mindennek!” A külső rend megteremti a belső rendet.	Bemelegítő ráhangoló játék Szituációs játékok (Ki hogyan készül a tanuláshoz?) Illusztráció készítése Beszélgetés, véleményalkotás Pihentető gyakorlat: Utánzó járások	Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan 10 éves kortól Metódus-TAN. Bp.2003. Rajzlap, színes ceruza

Óraszám	Tartalom	Fejlesztési feladatok	Tevékenységek	Segédanyag, eszközök
4. H.	Helyes tanulási szokások kialakítása - Tekintsd át, mi vár rád! - Alakítsd ki a célszerű tanulási sorrendet! - Tanulás közben tarts szüneteket! - Oszd be jól az idődet!	Saját tanulási rend algoritmusának kialakítása. Ráhangolódás Áttekin- tés, megerősítés Sor- rend megállapítása Ta- nulás – írásbeli elkészí- tése, Próbafelelőadás Kommunikációs képesség fejlesztése	Csendjáték Beszélgetés: Egyéni szokások bemutatása Véleményalkotás Napirendre vonatkozó képek, szókétyák helyes sorrendbe rakása Saját napirend elkészítése (Tevékenység, időbeosztás)	Oroszlány Péter: Tanulásmód- szertan 10 éves kortól Metódu- s-TAN. Bp.2003. Applikációs képek, szókétyák
5. Szgy.	Tanulási képességek fejlesztése Beszédfejlesztés Szókincs gyara- pítása	Helyes beszédleghzés, hang- képzés kialakítása. Beszéd- képesség fejlesztése, szó- kincs gyarapítása. Folyama- tos beszédre való szoktatás.	Bemelegítő leghzési és artikulációs gyakorlatok. Szavak értelmezése, szinonimák keresése. Hangsúlygyakorlatok. Szóbeli szövegalkotás képről. (Esemény sorrendje) Memoriter: Weöres S.: Kacsauisztató (Ritmikus tapssal kísérve)	Applikációs képek
6. O.	Olvasási képességek fejlesztése (Olvasás gyakorlása)	Az olvasási és kommunikációs képességek fejlesztése. Hangsolvasási hibák az újra- kezdés és más olvasás javítá- sa.	Légzőgyakorlatok Helyesejtési gyakorlatok: artikuláció, időtartam és hangsúlygyakorlatok. Szövegolvasás (Gárdonyi Géza: A mi gólyánk)	Nyiri Istvánné Hétszínvarázs olvasókönyv Tk.22.old. Írásvetítő, fólia

Óraszám	Tartalom	Fejlesztési feladatok	Tanulói tevékenységek	Segédanyag, eszközök
7. O.	Olvasási Képességek fejlesztése (Olvasás gyakorlása)	Szemmozgás-koordináció, Vizuális, szeriális készségek fejlesztése. Szókincs és helyesírás fejlesztése. Az olvasás pontosságának és tempójának fokozása.	Bemelegítő, ráhangolódo gyakorlatok. Memoriter. Weöres S.: Paripám csodaszép pejkő (A vers ritmusát kopogással kísérjük) Szemtorna: Vezesd a helyükre a betűket! (Feladatlap megoldása) Szavak, szószerkezetek olvasása, értelmezése, mondatba foglalása.	Székely Balázné: Részképes- ségek-gyakorló feladatok 8 éves kortól Műszaki Kiadó, Bp. 2000. Feladatlap, fólia
8. F.	Íráskészség fejlesztése	Mozgáskoordináció, finommozgások fejlesztése. Helyes betűforma, megfelelő íráskép kialakítása.	Bemelegítő ujjtorna. Táblai minta alapján termékekből (bab, kukorica stb.) különböző formák kirakása. Előrajzolt vonalak, ábrák átrajzolása. Ma- rokkó játék	Apró termékek (bab, kukorica, rizs, ...) Fonal vagy huzal, színes Marokkó játék
9. F.	Figyelemfejlesztés	Figyelem és koncentrációs képesség fejlesztése, mely egyben fegyelemerősítő is. Türelemre és kitartásra nevelés.	Csöndgyakorlat Szókeresés, hibakeresés Weöres S.: A Tündér c. vers ritmizálása Ritmusgyakorlatok tapssal, babzsákkal Labirintus rejtvények Játék: Repül a repül a ...	Transzparenszek Oroszlány Péter: Tanulásmód- szertan 10 éves kortól Metódu- s-TAN. Bp.2003.
10. F.	Figyelemfejlesztés „Az akarat és a fegyelem édes- testvérek”	Koncentráló képesség, a fi- gyelem fejlesztése. Önfegy- elemre nevelés. Olvasási és kommunikációs képesség fejlesztése	Ráhangolódo: Légzőgyakorlat Látószögnövelő, hibakeresési és jelkeresési gyakorlatok Olvasás és beszélgetés Feladatlap megoldása (Mi változott meg? Különbözőségek megkeresése) Játék: Hol szólsz kispajtás?	Transzparenszek Oroszlány Péter: Tanulásmód- szertan 10 éves kortól Metódu- s-TAN. Bp.2003. Fénymásolt feladatlap, ceruza

Óraszám.	Tartalom	Fejlesztési feladatok	Tanulói tevékenységek	Segédanyag, eszköz
11. F. G. E.	Téri tájékozódás fejlesztése	Irányok, arányok tudatosítása, adekvát kifejezések (mellé, közé, háta mögé, fölé stb.) használata. A térészlelés és vizuális, szeriális készség fejlesztése.	Iránygyakorlatok. Táblázatos betőhalmazban értelmes szavak bekarikázása. Hiányos rajzok, képek hiányzó részeinek pótlása. Tájékozódás négyzethálóban és ponthálóban. - Ábrarajzolások. Játék: Talpon maradni! (társasjáték)	Szautner Jánosné-Szigeti Gizella: NEBULÓ 1-2. Képességfejlesztő feladatgyűjtemény kisiskolásoknak Szautner Jánosné-Szigeti Gizella: A tanulási zavarok korrekciója kisiskolás korban II. Fénymásolt feladatlap, ceruza Talpon maradni! - társasjáték
12. F. G. E.	Téri tájékozódás fejlesztése A tér bemozgása	Testséma tudatosítása, mozgásfejlesztés. Irányok, arányok tudatosítása, kifejezések használata	Bemelegítő közös játék: A tanító utasítására kar és lábmozgásos gyakorlatok. Vakvezetés: Bekötött szemű tanuló utasításokat kap a tér bemozgására. (Pl. lépj előre egyet, jobbra hármat...) /Lehet párokban és kiscsoportokban is./ Feladatlap megoldása: Téri irány felismerése Karikázd be az elsővel megegyező/ elsőtől különböző ábrákat! Játék: Twister (társasjáték)	Szautner Jánosné-Szigeti Gizella: NEBULÓ 2. Képességfejlesztő feladatgyűjtemény kisiskolásoknak Twister - társasjáték
13. E.	A helyesírás fejlesztése	A vizuális és auditív észlelés fejlesztése. Azonosságok, különbözőségek. A helyesírási készség alapozása	Artikulációs és időtartam gyakorlatok Hibásan írt szavak javítása (A hibás szavakat javítás előtt helyes ejtéssel és hangsúllyal hangosan elolvasni!) Játék: „Hamis visszhang”	Írásvetítő, fólia, füzet Szautner Jánosné-Szigeti Gizella: A tanulási zavarok korrekciója kisiskolás korban II.

Óraszám.	Tartalom	Fejlesztési feladatok	Tanulói tevékenységek	Segédanyag, eszköz
14. E.	A helyesírás fejlesztése	A vizuális és auditív észlelés fejlesztése. Helyes hangképzés, a szavak helyes időtartammal való kiejtése. A helyesírási készség alapozása.	Ráhangolódás: Légző és helyesejtési gyakorlatok (Hangadási, artikulációs és időtartam gyak.) Betűpótlásos és hibajavítási feladatok megoldása. (NEBULÓ 2. képességfejlesztő fgy.) Játék: Mit visz a kis hajó?	Írásvetítő, fólia, füzet Szautner Jánosné-Szigeti Gizella: NEBULÓ 2. Képességfejlesztő feladatgyűjtemény kisiskolásoknak
15. E.	Emlékezet és figyelemfejlesztő tanácsok	Hatékony, értelmes tanulás kialakítása. (Erős szándék, akarat, elhatározás kiemelése)	Bemelegítő légzési artikulációs és ritmusgyakorlatok. Memoriter: Helyesejtési versmondás Beszélgetés a verstanulási szokásokról. Hasznos tanácsok:(a vers képekre bontása, illusztrációk készítése) Játék: Verskeverék (Esztergályos J.: Oktatójátékok kisiskolásoknak 90-92. o.)	 Esztergályos Jenő: Oktatójátékok kisiskolásoknak, Zalai Nyomda Rt. Zalaegerszeg
16. E.	Az emlékezet fejlesztése	Vizuális emlékezet fejlesztése. Megfigyelés. Olvasás és kommunikációs képesség fejlesztése	Ráhangolódás: Látószögnövelő, jelkeresési és hibakeresési gyakorlatok. Tárgyak megfigyelése, majd összekeverése más tárgyakkal. A megfigyelt tárgyak kiválasztása. Kép összehasonlítása. Mi változott meg? Mese olvasása Mese eseménysorrendjének megállapítása.	Írásvetítő, fólia Különböző tárgyak a megfigyeléshez. Feladatlapok
17. Szgy.	Beszédfejlesztés Szókincsgyarapítás	Az előbeszéd gyakorlása . Beszédkedv kialakítása. Összefüggő beszédre való szoktatás.	Beszédtechnikai gyakorlatok (légző, artikulációs, hangadási gyakorlatok) Szavak értelmezése, mondatba foglalása. Szinonimák keresése. Nyelvgyötrők mondása tempó és hangerőváltással.	Fólia, írásvetítő

Óraszám.	Tartalom	Fejlesztési feladatok	Tanulói tevékenységek	Segédanyag, eszköz
			Olvasott mese tartalmának elmondása, dramatizálása Elbeszélés átélt események alapján	Együttes élmények (Pl. Családi ünnepek, népszokások)
18. G.	Gondolkodás fejlesztése	Beszédfejlesztés. Gondolkodás fejlesztése. Ok-okozati összefüggések keresése	Csöndgyakorlat. Találós kérdések megfejtése. Szólások, közmondások magyarázata. Feladatlap megoldása: 3-4 kép cselekvés sorrendjének megállapítása. Tréfás feladatok, rejtvények megfejtése	Ó Nagy Gábor: Mi fán terem? Gondolat Kiadó, Bp, 1988. Tanítói Kincsesvár Feladatlapok Gyermekeknek szóló újságok
19. G.	Gondolkodás fejlesztése	Logikus gondolkodás fejlesztése. Beszédfejlesztés. Fogalmi gondolkodás fejlesztése. A szándékos gondolkodásra való szoktatás.	Csönd gyakorlatok. Szólások, hasonlatok magyarázata. Papírceruza gyakorlatok. Rejtvények.	Tanítói Kincsesvár. Feladatlapok. Ó Nagy Gábor: Mi fán terem? Gondolat Kiadó, Bp. 1998
20. G.	Számolási készség fejlesztése	Analógiás gondolkodás. Problémamegoldó képesség, kreativitás fejlesztése. Szóbeli számolási képesség fejlesztése. Összefüggések felismerése.	Számok képzésével, számfeladatok alkotása. A különbség változásainak megfigyelése. Többféle számolási eljárás. Számfeladatok leírása szöveg alapján.	Árvainé Libor Ildikó Lángné Jház Ildikó Szabados Anikó : Sokszínű matematika Mozaik Kiadó-Szeged 2008
21. G.	Számolási készség fejlesztése.	Szokások kialakítása az adatok lejegyzésére, megszámlálására. Algoritmusok követése a kétjegyű számokkal végzett műveletek körében.	Igaz-hamis állítások eldöntése. Gondolkodtató feladatok. Adatok értelmezése, táblázatba rendezése.	

Órászám.	Tartalom	Fejlesztési feladatok	Tanulói tevékenységek	Segédanyag, eszköz
22. E.	Számolási készség fejlesztése	Emlékezetfejlesztés. Szóbeli számolási készség fejlesztése. Összefüggések felismerése az összeadás és szorzás kapcsolatában.	Szorzó, - és bennfoglaló táblák gyakorlása. Nyitott mondatok. Szöveges feladatok.	Esztergályos Jenő: Oktatójátékok Kisiskolásoknak. Árvainé Libor IldikóLángné Jhász Ildikó Szabados Anikó Sokszínű matematika Mozaik Kiadó-Szeged 2008.
23. Szf. Szk.	Szövegmegértés fejlesztése	Olvasási és kommunikációs képességek fejlesztése. Önfegyelemre nevelés.	Légző gyakorlatok. Helyes ejtési gyakorlatok, helyes artikuláció. Az olvasmány témájának, szereplőinek, eseményeinek megnevezése. Az események sorba rendezése. A csökönyös kiselefánt	Nyiri Istvánné: Hétszínvarázs olvasókönyv Apáczai Kiadó, 2007 Tk. 62.old.
24. Szf. F. O. Szk.	Szövegmegértés fejlesztése	Koncentráció képesség és figyelem fejlesztés. Olvasási képesség fejlesztése.	Artikuláció és hangsúly gyakorlatok. A mese és a valóság megkülönböztetése. Hiányos mondatok kiegészítése. Rokon értelmű kifejezések keresése. A sovány süni meséje	Szilágyi Ferencné: Aranyablak gyakorló olvasókönyv 2.osztály Apáczai Kiadó, 2002.
25. Szf. G. E. Szk.	Szövegmegértés fejlesztése	Olvasási képesség fejlesztése. Gondolkodás fejlesztése. Emlékező képesség fejlesztése. Szókincsbővítés.	Légzőgyakorlatok, relaxálás. Gondolategységek lényegének összefoglalása. Vázlatpontok megszámozása. Mesemondó verseny rendezése. Amit a bölcs medve tudott	Szilágyi Ferencné: Aranyablak gyakorló olvasókönyv 2.osztály Apáczai Kiadó, 2002.

Óraszám.	Tartalom	Fejlesztési feladatok	Tanulói tevékenységek	Segédanyag, eszköz
26. O. Szk.	Könyvtárismeret. A könyvtár részei. Könyvkiadó, könyvkiadás.	Kedvet ébreszteni az olvasáshoz. Az önművelődési igény kialakítása. Olvasási képesség fejlesztése.	Könyvtári viselkedés szabályai. Könyvkölcsönzés. Szituációs játékok. Meseolvasás.	Huga Ibolya: Könyvek és könyvtárak titkai Könyvtárhasználati ismeretek 1-2.osztály Apáczai Kiadó
27. O. Szk.	Könyvtárismeret. Miért hasznos a tartalomjegyzés? Hogyan rendezik el a könyveket a könyvtárban?	Lexikon használat. Szépirodalmi és ismeretterjesztő könyvek megismerése, olvasóvá nevelés.	Könyvkeresés. Olvasóterem használata.	Huga Ibolya: Könyvek és könyvtárak titkai Könyvtárhasználati ismeretek 1-2.osztály Apáczai Kiadó
28. E.	Emlékezet fejlesztése.	Értelmes tanulás kialakítása. Tudatos tanulás. A tanulás szükségessége. Új tanulási technikák megismerése.	Légzési, artikulációs és ritmus gyakorlatok. A helyes versmondás gyakorlása. Versmondó verseny. József Attila: Altató	Nyiri Istvánné: Hétszínvarázs Olvasókönyv 2.osztály Apáczai Kiadó Munkafüzet
29. E.	Emlékezet fejlesztése.	Olvasás és kommunikációs képesség fejlesztése. Az „előbeszéd” alkalmazása.	Légzőgyakorlat. Taps gyakorlatok. Figyelemfejlesztő gyakorlatok. Meseolvasás. Vázlat megfogalmazása. Dramatikus játék.	Írásvetítő, fólia, feladatlap.
30. E. F.	Helyesírás fejlesztése.	A vizuális és auditív észlelés fejlesztése. A kétféle „J” hang megkülönböztetése. A szavak ritmizálása, szótagolás. A szavak helyes toldalékolása.	Artikulációs és időtartam gyakorlatok. Hibásan írt szavak javítása. „ Mik vannak a pókhálóban?” „ Mik vannak az esernyőben?”	Szautner Jánosné: Nebuló 2. Dr. Galgóczi Lászlóné: Kisiskolások anyanyelvi gyakorló könyve Mozaik Oktatási Stúdió

Órászám.	Tartalom	Fejlesztési feladatok	Tanulói tevékenységek	Segédanyag, eszköz
31. E. F.	Helyesírás fejlesztése. Lendületes írás.	A vizuális és auditív észlelés fejlesztése. Írástempó növelése. A helyesírási készség megerősítése.	Légző és helyesejtési gyakorlatok. Szöveg mondatokra, szavakra tagolása. Tollbamondás.	Bencs Vilmosné: Írás munkafüzet Apáczai Kiadó Celldömölk-2008.
32. F.	Figyelem fejlesztése. Tanulj meg figyelni!	Rövid távú figyelem fejlesztése. A figyelem és koncentráció képességének fejlesztése.	Csönd gyakorlatok. Megfigyelési gyakorlatok. Ritmus gyakorlatok. Babzsák adogatás meghatározott útvonalon, közben a szorzótábla gyakorlása.	Oroszlány Péter: Tanulásmódszer-tan Metódus-Tan, Bp.
33. F.	Figyelem fejlesztése. Teljes belemerüléssel tanulj! Ne oszd meg a figyelmedet!	A figyelem és koncentrációs képesség fejlesztése. A figyelmet befolyásoló tényezők megismerése.	Csönd gyakorlatok. Szókeresés. Háttérzajok megjelenítése. Papír-ceruza gyakorlatok.	Oroszlány Péter: Tanulásmódszer-tan Metódus-Tan, Bp.
34. M.	Nagymozgásos játékok.	Kondicionális képesség (erő, gyorsaság, állóképesség). Koordinációs képességek (ideg- izomkoordináció, egyensúly érzék, ritmusképesség) valamint ízületi mozgékonyosság fejlesztése.	Játék. Helyváltoztató mozgások: - szoborjáték Alapmozgások különböző formáinak gyakoroltatása. Célba dobás	Képesség fejlesztő játékok.
35. M.	Az éves munka értékelése.	Beszédkedv, beszédképesség fejlesztése.	Beszélgetés. Játék: Az év során játszott legkedvesebb játékaink.	

3. ÉVFOLYAM

Készítette: Imre Bálintné és Vargáné Gárdonyi Mária

Külön időkeret nélkül a tanórákba beépítve a tanmenet szerint, heti bontásban, 35 foglalkozásra tervezve.

Hatékony tanulás körülményei	Figyelem fejlesztése	Emlékezet fejlesztése	Olvasás fejlesztése	Szociális kompetencia fejlesztése	Tanulási motiváció	Szövegfeldolgozás	Szókincs gyarapítása	Gondolkodás fejlesztése
2 óra	8 óra	5 óra	3 óra	3 óra	3 óra	5 óra	2 óra	4 óra

Felhasználható segédkönyvek

Esztergályos Jenő: Oktatójátékok kisiskolásoknak
 Gyenei Ildikó - Szauner Jánosné Sutei Gizella: Nebuló képességfejlesztő Program
 Székely Balázné: Részképességek – gyakorlófeladatok 8 éves kortól
 Kerékgyártó Éva-Kőrösi Kálmánné: A tanulás tanítása, tanulása, Feladatgyűjtemény 3.o.
 Az Apáczai Kiadó Hétszínvirág tankönyvesalád tanmenete
 Gyermekagy-kontroll. Dr. Kígyós Éva: Zenés lazítógyakorlatok
 Gósy Mária: Beszédtérítés, beszédészlelés fejlesztése
 A TANÍTÓ módszertani folyóirat
 Montágh Imre:Gyermekszínpatszók beszédnevelő könyve
 Gabnai Katalin: Drámajátékok
 Lippai György: Napi(s) gyakorló 3.oszt.
 Baji-Gál Ferencné: Drámapedagógia alkalmazása
 Ablak- Zsiráf gyermeklexikon
 Az Apáczai Kiadó Szövegértés fejlesztő gyakorlatok című munkafüzete

Óraszám	Tartalom	Fejlesztési feladatok	Tanulói tevékenység	Segédanyagok, segédeszközök
1. H. Sz.k.	Helyes tanulási szokások kialakítása 3. osztályos vagyok Mire való az iskola? „Rend a lelke mindennek!” Tanulási tanácsok Tartsd rendben a taneszközeidet! Tanulás előtt tégy rendet magad körül Pihenten fogj a tanuláshoz!	Az iskola szerepének tudatosítása. A tanuláshoz való viszonyulás javítása. Helyes tanulási és pihenési szokások kialakítása A külső rend megteremti a belső rendet.	Bemelegítő, ráhangoló játék Beszélgetés az iskoláról, a tanulásról Mire való az iskola? Beszélgetés, véleményalkotás Ki hogyan készül a tanuláshoz? Illusztráció készítése: Az én íróasztalom Kedvenc időtöltésem	Kerékgyártó Éva: Mozgásos gyakorlatok / 1. Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan 10 éves kortól Metódus-TAN. Bp.2005. 17/1. Rajzlap, színes ceruza
2. F. Sz.k.	Figyelemfejlesztés Tanulási tanácsok Tekintsd át, mi vár rád! Alakítsd ki a célszerű tanulási sorrendet! Tanulás közben tarts szüneteket! Oszd be jól az idődet!	Ráhangolódás Áttekintés, megerősítés Sorrend megállapítása Tanulás – írásbeli elkészítése,	Beszélgetés, véleményalkotás Egyéni szokás bemutatása Saját napirend elkészítése (Tevékenység, időbeosztás)	Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan 10 éves kortól Metódus-TAN. Bp.2005.
3. H.	Tanulási technikák Tanulási szokások felmérése	Alakuljon ki a tanulóknál egy reális kép önmagukról, tanulási szokásaikról.	Ráhangolódás: Artikuláció és hangsúly gyakorlatok Önismereti teszt A teszt közös értelmezése Önálló munka A teszt értékelése	Fólia: Hárs László: Madárdal Kerékgyártó Éva: A tanulás tanítása, tanulása Önismereti teszt Fgy.: 1-2.old.

Óraszám	Tartalom	Fejlesztési feladatok	Tanulói tevékenység	Segédanyagok, segédeszközök
4. E.	Tanulási technikák Szóbeli tanulás technikája	Ismerjék azokat a tanulási technikákat, melyek segítségével a legrövidebb idő alatt a leghatékonyabban tudnak tanulni. Váljon szokásukká a teljes figyelemmel olvasás. Tudjanak saját szavaikkal tartalmat mondani.	Ráhangolódás: Légzőgyakorlat Látószögnövelő gyakorlat Előkészítő beszélgetés Címmeditáció Szövegolvasás Ismeretlen kifejezések gyűjtése Lexikonhasználat Újraolvasás Tételmondat keresése Próbafelmondás Újraolvasás Ismételt felmondás Az elmondottak összevetése a megtanulandó tananyaggal.	Fólia: Weöres Sándor: Hold és felhő Fénymásolt szöveg és szókétyák a táblán a melléklet szerint
5. E.	Tanulási technikák Szóbeli tanulás technikája	Ismerjék azokat a tanulási technikákat, melyek segítségével a legrövidebb idő alatt a leghatékonyabban tudnak tanulni. Váljon szokásukká a teljes figyelemmel olvasás. Tudjanak saját szavaikkal tartalmat mondani.	Ráhangolódás: Légzőgyakorlat Látószögnövelő Címmeditáció Szövegolvasás Ismeretlen kifejezések gyűjtése Lexikonhasználat Újraolvasás Tételmondat keresése Próbafelmondás Újraolvasás Ismételt felmondás Az elmondottak összevetése a megtanulandó tananyaggal.	Fólia: Találós kérdések Egy: 4-5. old. Fénymásolt szöveg: Varga Domokos: Vadfűből gabona

Óraszám	Tartalom	Fejlesztési feladatok	Tanulói tevékenység	Segédanyagok, segédeszközök
6. M.	Tanulási technikák Tanítva tanulás	Ismerjék a tanítva tanulás technikáját, tudják alkalmazni azt.	Ráhangolódás: Látószögnövelő jelkeresési és hibakeresési gyakorlatok Szövegolvasás Gyakorlás párokban	Fénymásolt szöveg: Ráth –Végh István: Ki és mikor sütötte az első kiflit Fgy: 6-9. old.
7. M.	Tanulási technikák Felfedezve (aktív) tanulás	Ismerjék a felfedezve tanulás technikáját, tudják alkalmazni azt.	Ráhangolódás: Légzőgyakorlat Papír-ceruza gyakorlatok Rejtvények: Varázsképek Rövid ismeretközlő szöveg önálló olvasása. Lexikon használat.	Fénymásolt szöveg: A mézkészítés mesterei Ablak-Zsiráf gyermeklexikon Fgy: 9-11. old.
8. F.	Tanulási technikák Minden érzékszervünkkel való tanulás Belső látással tanulás	Törekedjenek arra, hogy a tanulásba valamennyi érzékszervüket bekapcsolják. Belső látással segítsék tanulásukat!	Ráhangolódás: Légzőgyakorlat Taps gyakorlatok Figyelemfejlesztő gyakorlatok Egyéni tapasztalatok meghallgatása Mire emlékszünk legjobban? Készíts rajzot a versről!	<u>Táblakép</u> Emlékezzünk 10% abból, amit olvasunk 20% abból, amit hallunk 30% abból, amit látunk 50% abból, amit látunk és hallunk 70% abból, amit mondunk 90% abból, amit mondunk és teszünk Nagy-Bandó András: ABC vers Fgy: 13-16. old.

Óraszám	Tartalom	Fejlesztési feladatok	Tanulói tevékenység	Segédanyagok, segédeszközök
9. E.-F.	Típusok a tanulás szempontjából Hallás után tanulók	Alakuljon ki a tanulóknak egy reális kép önmagukról, melynek ismeretében legyenek képesek fejlődni az eredményes tanulás érdekében. Győződjenek meg a jó tanulási szokások hasznosságáról. A tanulói típusok ismeretében tapasztalják meg saját hovatartozásukat, hasznosítsák egyéniségüknek megfelelően a megismert módszereket.	Beszédtechnikai gyakorlatok légző, artikulációs, hangadási gyakorlatok Tanuljunk meg 10 szót! Beszélgetés Ki mennyit jegyzett meg?	Írásvetítő, fólia Nagy-Bandó András: Nyolc pók Fgy: 19-23. old. <u>Táblakép ellenőrzéshez</u> Alma, kép kerékpár, maci, TV, virág, pohár, könyv, táska, toll Aki ebbe a típusba tartozik tanuljon hangosan felolvasva.
10. E.-F. Sz.k.	Típusok a tanulás szempontjából Látás után tanulók	Alakuljon ki a tanulóknak egy reális kép önmagukról, melynek ismeretében legyenek képesek fejlődni az eredményes tanulás érdekében. Győződjenek meg a jó tanulási szokások hasznosságáról. A tanulói típusok ismeretében tapasztalják meg saját hovatartozásukat, hasznosítsák egyéniségüknek megfelelően a megismert módszereket.	Ráhangolódás: Látószögnövelő jelkeresési és hibakeresési gyakorlatok Elemzés: Ki mennyit jegyzett meg?	Írásvetítő, fólia <u>Táblakép</u> Gyerek, kutya, autó, csont, ház, hegy, Balaton, virág, kerítés, ló Fgy.: 26-27. old. Ha ebbe a típusba tartozol, erősen figyeld a táblai vázlatokat, a lényeges szövegeket írd le többször!

Óraszám	Tartalom	Fejlesztési feladatok	Tanulói tevékenység	Segédanyagok, segédeszközök
11. G.- Szk.	Típusok a tanulás szempontjából Gondolkodva tanulók	Alakuljon ki a tanulóknak egy reális kép önmagukról, melynek ismeretében legyenek képesek fejlődni az eredményes tanulás érdekében. Győződjenek meg a jó tanulási szokások hasznosságáról. A tanulói típusok ismeretében tapasztalják meg saját hovatartozásukat, hasznosítsák egyéniségüknek megfelelően a megismert módszereket.	Ráhangolódás: Csönd gyakorlatok. Szólások, hasonlatok magyarázata Ötsoros gyakorlatok Találós kérdések Olvassuk el 3-szor. Elemzés: Ki hányat jegyzett meg? Próbálj összefüggéseket keresni a szavak között, csoportosíts!	Ó Nagy Gábor: Mi fán terem? Gondolat Kiadó, Bp. 1998 Egy.: 30. old Egy.: 16., 24. és 25. old <u>Táblakép</u> Szőlő, kosár, autó, kerékpár, traktor, körte, tulipán, ibolya, váza, szőnyeg,
12. E.-F.	Típusok a tanulás szempontjából Motorikusan tanulók	A tanulói típusok ismeretében tapasztalják meg saját hovatartozásukat, hasznosítsák egyéniségüknek megfelelően a megismert módszereket.	Ráhangolódás: Mozgásos gyakorlatok Járás közben matematikai műveletek megoldása Sétálva tanulj meg a szabályt! A főnév fogalma	Kerékgyártó Éva: Figyelmi feladatok 3. és Emlékezet 1. Aki ebbe a típusba tartozik mozogjon tanulás közben!
13. F.	Figyelemfejlesztés Tanulj meg figyelni! Figyelem nélkül nincs megértés! Tartsd ébren figyelmedet a tanítási órán!	Rövidtávú figyelem fejlesztése A koncentráció képesség fejlesztése.	Ráhangolódás: Csöndgyakorlat / az idő múlásának megfigyelése/ Megfigyelési gyakorlat Hibakeresés	Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan 10 éves kortól Metódus-TAN. Bp. 2005. Kerékgyártó Éva: Figyelmi feladatok 4. Egy.: 32. old Szókártyák, Mikulás Egy.: 40-42. old

Óraszám	Tartalom	Fejlesztési feladatok	Tanulói tevékenység	Segédanyagok, segédeszközök
14. F.	Figyelemfejlesztés Tanulj meg figyelni! Figyelem nélkül nincs megértés! Tartsd ébren figyelmedet a tanítási órán!	Rövidtávú figyelem fejlesztése A koncentrációs Képesség fejlesztése.	Ráhangolódás: Csöndgyakorlat / az idő múlásának megfigyelése/ Megfigyelési gyakorlat Ötsoros gyakorlat	Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan 10 éves kortól Metódus-TAN. Bp. 2005. Kerékgyártó Éva: Figyelmi feladatok Fgy.: 33-35. old Az utolsó mohikán
15. F.	Figyelemfejlesztés Barátkozz meg a csönddel! Teljes belemerüléssel tanulj!	A figyelem és a koncentráció képességének fejlesztése.	Ráhangolódás: Csöndgyakorlat /környezetünk hangjainak megfigyelése/ Babzsák gyakorlatok /babzsák adogatás/ Szókeresés - jelkeresés	Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan 10 éves kortól Metódus-TAN. Bp. 2005. Kerékgyártó Éva: Figyelmi feladatok Szókétyák, fénymásolt feladatlap, ceruza, babzsák, Fgy.: 37-40. old Népszokások a télelőn
16. F.	Figyelemfejlesztés Barátkozz meg a csönddel! Teljes belemerüléssel tanulj!	A figyelem és a koncentráció képességének fejlesztése.	Ráhangolódás: Csöndgyakorlat /környezetünk hangjainak megfigyelése/ Babzsák gyakorlatok /babzsák adogatás/ Szókeresés – jelkeresés Hiányos szavak kiegészítése	Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan 10 éves kortól Metódus-TAN. Bp. 2005. Kerékgyártó Éva: Figyelmi feladatok babzsák, Karácsony Fgy.: 45-47. old Ady Endre: Karácsony
17. F.	Figyelemfejlesztés Barátkozz meg a csönddel! Teljes belemerüléssel tanulj!	A figyelem és a koncentráció képességének fejlesztése.	Ráhangolódás: Csöndgyakorlat /környezetünk hangjainak megfigyelése/ Babzsák gyakorlatok /babzsák adogatás/ Szókeresés – jelkeresés Rímválasztás, összetett szavak alkotása	Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan 10 éves kortól Metódus-TAN. Bp. 2005. Kerékgyártó Éva: Figyelmi feladatok babzsák, Tél Fgy.: 42-45. old

Óraszám	Tartalom	Fejlesztési feladatok	Tanulói tevékenység	Segédanyagok, segédeszközök
18. F.	Figyelemfejlesztés Tedd félre a problémáidat a tanulás idejére! Ne osztd meg figyelmedet tanulás közben!	A figyelmet befolyásoló tényezők szerepének hatása a tanulás folyamatára. Az akaratlagos figyelem fejlesztése.	Ráhangolódás: Csöndgyakorlat-relaxációs gyakorlat /természeti táj felidézése-mandalakészítés/ Papír-ceruza gyakorlat / Rajzold le pontosan !- megfigyelési- gyakorlat/	Kerékgyártó Éva: Frissítő gyakorlatok, relaxáció Rajzlap, ceruza
19. E.-G.	Emlékezetfejlesztés Ne fáraszd túl magad! Akd megjegyezni! Ne magolj, értsd meg!	Az akaratlagos tanulás. Legyen képes a külvilág ingereinek kizárására, csak a tananyagra koncentrálni.	Ráhangolódás:Csöndgyakorlat Memóriapróba: Mondatbővítés Ki mondta?- Kinek? Kulcsszó vázlat: Egy rövid, érdekes szöveg gondolattérképe.	Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan 10 éves kortól Metódus-TAN. Bp. 2005. Kerékgyártó Éva: Emlékezet Szókártyák,fénymásolt feladatlap, ceruza, Mióta január elseje az év első napja? Fgy.: 49-51. old
20. E.-G.	Emlékezetfejlesztés Keresd meg a téma fontos kifejezéseit! Jegyzetelj tanulás közben!	A tudatos tanulás képességének fejlesztése. A tananyag ismétlésének fontossága.	Ráhangolódás: Csöndgyakorlat Képek készítése vázaltszerűen /egy rövid, érdekes mese, vagy szöveg alapján / Kulcsszavas vázlat	Kerékgyártó Éva: Emlékezet 5. A Nap című mese Rajzlap, ceruza, színes ceruza
21. E.-F. Szk.	Emlékezetfejlesztés Tanulj félhangosan! Háromszor olvasd el a tananyagot! Ismerd meg a tanulási típusokat!	Az új tanulási technikák megismerésével legyenek képesek az ismeretek hatékonyabb elsajátítására.	Ráhangolódás: Csöndgyakorlat Verstanulás: A vers megtanulása rajz készítésével. Párban tanulás.	Karsai Ervin: A hónapok Fgy.: 51-52. old. Kerékgyártó Éva: Emlékezet Rajzlap, ceruza, színes ceruza

Óraszám	Tartalom	Fejlesztési feladatok	Tanulói tevékenység	Segédanyagok, segédeszközök
22. O.	Beszédművelés A szép beszéd alapja a jó légzés! Az érthető beszéd feltétele a határozott artikuláció!	A helyes beszédleghzési artikulációs technikák elsajátítása. Beszédtechnika gyakorlatokkal a beszédképesség fejlesztése.	Ráhangolódás: Légzőgyakorlat Gyorsasági gyakorlatok: Nyelvtörők, Artikulációs gyakorlatok	Kerékgyártó Éva: Beszédművelés 1-2-3. Weöres Sándor: Kínai templom Fgy.: 53-54. old.
23. O.	Beszédművelés Gyarapítsd szókincsedet! Beszélni csak beszéd közben tanulhatsz meg!	A beszédképesség, beszédképesség fejlesztése. A szókincs gyarapításával a kifejezőképesség fejlesztése.	Ráhangolódás: Artikulációs gyakorlat Szógyűjtés: Szóban közös munkával Írásban önállóan, versenyszerűen Szövegalkotás: /3 szó alapján/ mondat, történet, rajz készítése, fejtörő	Kerékgyártó Éva: Beszédművelés Rajzlap, színes ceruza A farsang eredete Fgy.: 56-59. old.
24. O.	Beszédművelés A próbafelmondás legjobb beszédgyakorlat! Kiselőadás: felszabadult beszéd!	Beszédképesség fejlesztése. Alakuljon ki a tanulóban a folyamatos beszéd képessége.	Ráhangolódás: Légzőgyakorlat Folyamatos beszéd: Egyperces rögtönzések ajánlott témából Kiselőadás „farsangi alakoskodás, farsangi népszokások” témából /források, anyaggyűjtés, kidolgozás, előadás/	Kerékgyártó Éva: Beszédművelés 5.7.
25. Sz.f.- Szgy. O.	Olvasás-szövegértés Barátkozz meg a hangoddal, élvezd az olvasást! Készülj a felolvasásra!	Olvasási készség fejlesztése. Az olvasás szeretetére nevelés. Artikuláció fejlesztése.	Ráhangolódás: Légzőgyakorlat Helyesejtési gyakorlat Olvasás: Felolvasás párokban Színönimakeresés	Kerékgyártó Éva: Beszédművelés Szabadon választott szöveg a Hétszínvirág olvasókönyvből

Óraszám	Tartalom	Fejlesztési feladatok	Tanulói tevékenység	Segédanyagok, segédeszközök
26. Sz.f.- Szg. M.O.	Olvasás-szövegértés Olvass, mesélj a kisebbeknek. Élvezd az olvasást!	Az olvasás és a Kommunikációs képesség fejlesztése. Olvasóvá nevelés.	Ráhangolódás: Időtartam gyakorlatok Hangsúlygyakorlatok Olvasás: Mintamutató Felolvasási gyakorlatok Szókincsfejlesztés, ötsoros gyakorlat	Kerékgyártó Éva: Beszédművelés 6. Móra Ferenc: Kevély Kereki Szabó Gyula előadásában Fgy.: 66-68. old.
27. Sz.f.- G.-O.	Olvasás-szövegértés Értsd meg az olvasott szöveget! A szöveg megértéséhez koncentrálnod kell!	Az értő olvasás fejlesztése. A szövegértés fejlesztése. Az olvasás szeretetére nevelés. Olvasóvá nevelés.	Ráhangolódás: Címmeditáció Olvasás: Olvasási tréning néma olvasással Elemző olvasás: - elolvasom - letakarom - visszamondom	Kerékgyártó Éva: Beszédművelés Az Apáczai Kiadó Szövegértés fejlesztő gyakorlatok című munkafüzete.
28. Sz.f.- G.-O.	Olvasás-szövegértés Értsd meg az olvasott szöveget! A szöveg megértéséhez koncentrálnod kell!	Az értő olvasás fejlesztése. A szövegértés fejlesztése. Az olvasás szeretetére nevelés. Olvasóvá nevelés.	Ráhangolódás: Címmeditáció Olvasás: Olvasási tréning néma olvasással Elemző olvasás: - elolvasom - letakarom - visszamondom	Kerékgyártó Éva: Beszédművelés Az Apáczai Kiadó Szövegértés fejlesztő gyakorlatok című munkafüzete.
29. Sz.f.- G.-O.	Olvasás-szövegértés Értsd meg az olvasott szöveget! A szöveg megértéséhez koncentrálnod kell!	Az értő olvasás fejlesztése. A szövegértés fejlesztése. Az olvasás szeretetére nevelés. Olvasóvá nevelés.	Szövegmondási gyakorlat, ötsoros gyakorlat, szinonima keresése, differenciált feladatok, találós kérdések	Kerékgyártó Éva: Beszédművelés Óriás repülőkutya Fgy.: 78-80. old.

Óraszám	Tartalom	Fejlesztési feladatok	Tanulói tevékenység	Segédanyagok, segédeszközök
30. Sz.f.- G.-O.	Olvasás-szövegértés Értsd meg az olvasott szöveget! A szöveg megértéséhez koncentrálnod kell!	Az értő olvasás fejlesztése. A szövegértés fejlesztése. Az olvasás szeretetére nevelés. Olvasóvá nevelés.	Igaz-hamis állítások, szövegmondási gyakorlatok, gondolattérkép, vázlat, ötörös gyakorlat, tabló	Kerékgyártó Éva: Beszédművelés Húsvéti hagyományok, jelképek Fgy.: 71-75. old.
31. G.	Gondolkodás fejlesztése Fogalmak meghatározása	A fogalom-meghatározással a szókincs bővítése és a verbális kommunikáció megsegítése	Kakukktojás keresése, ectivity játék, keresztrejtvény, fogalomalkotás	Napis gyakorló 3. osztály I. félév: 23. 72. old. Napis gyakorló 3. osztály II. félév: 22. 26. old. Fénymásolt feladatlap
32. G.	Gondolkodás fejlesztése A LOGI –SZTORI –k felhasználásával A mindennapi élethez kapcsolódó fejtörők	A logi-sztorik olyan rejtvények, amelyek általában egy érdekes mindennapi élethez kötődő történet. A probléma megoldó képesség fejlesztésére használható.	A feladványok megfejtése csoportban egyszerű következtetések	Ismeretlen ismerős Fgy.: 86-87. old. Székely Balázsné: Részképességek 27., 43. és 76. oldalak
33. G.	Gondolkodás fejlesztése A LOGI –SZTORI –k felhasználásával A mindennapi élethez kapcsolódó fejtörők	A logi-sztorik olyan rejtvények, amelyek általában egy érdekes mindennapi élethez kötődő történet. A probléma megoldó képesség fejlesztésére használható.	Összefüggések keresése, csoportmunkával Ferdített közmondások, eszperente találós kérdés, egyszerű következtetések Mondatbefejezések, szólásértelmezések	A lakatlan szigeten Fgy.: 88-89. old. Kerékgyártó Éva: Gondolkodás 6.7. Székely Balázsné: Részképességek 31. és 39. oldal

Óraszám	Tartalom	Fejlesztési feladatok	Tanulói tevékenység	Segédanyagok, segédeszközök
34. G.	Gondolkodás fejlesztése	Számolási készség fejlesztése, logikus gondolkodás fejlesztése	Sudoku és a Subitrix játék megtanítása villámszámolás	Fgy.: 89. old. Fénymásolt feladatlapok és a Subitrix játék
35.	Az évi munka értékelése	Beszédkedv beszédképesség fejlesztése.	Beszélgetés – Beszélgető-kör Játék: Az év során játszott legkedvesebb játékaik	

4. ÉVFOLYAM

Készítette: Horváth Zsuzsanna és Mészárosné Deres Tímea

Külön időkeret nélkül a tanórákba beépítve a tanmenet szerint, heti bontásban, 35 foglalkozásra tervezve.

Hatékony tanulás kö- rülményei	Figyelem fejlesztése	Emlékezet fejlesztése	Olvasás fej- lesztése	Szociális kompetencia fejlesztése	Tanulási mo- tiváció	Szöveg- feldolgozás	Szókincs gyarapítása	Gondolkodás fejlesztése
3 óra	5 óra	3 óra	3 óra	2 óra	3 óra	7 óra	3 óra	6 óra

Felhasználható segédkönyvek

Oroszlány Péter: A tanulás tanítása
 Oroszlány Péter: Könyv a tanulásról
 Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan
 Székely Balázné: Részképességek
 Az Apáczai Kiadó Hétszínvirág tankönyvcsalád tanmenete
 Pappné Kovács Zsuzsanna: Számország
 Kovács Györgyné: Folytassuk c. fgy.
 Róka Sándor: Logi-sztorik
 Csikós M. Erzsébet: Meséről-mesére
 Hartdégenné Rieder Éva: Környezetismeret c. tankönyv
 Erdődiné Sándor Katalin, Bartha Jánosné, Szalay Mária: Tud6od fgy.
 Nyiri Istvánné: Szövegértést fejlesztő gyakorlatok

Óra sz.	Tartalom	Fejlesztési feladatok	Tanulói tevékenység	Segédanyagok, eszközök
1. H. Sz.k. M.	A SZOKÁSREND ALAKÍTÁSA ÉS BŐVÍTÉSE A tanulási szokások felmérése	A tanulók törekedjenek arra, hogy reális képet kapjanak önmagukról. Nevelői útmutatás: Kérlek őszintén, válaszolj a következő kérdésekre! Annak a szónak a számát írd a mondat mellé, ami jellemző rád. 1. soha 2. ritkán 3. gyakran 4. rendszerint 5. mindig	Önvizsgálati kérdőív kitöltése 1. A tananyagot már az iskolai órán megtanulom. 2. Nehézséget okoz, hogy a tanórán végig figyeljek. 3. Követni tudom a tanár magyarázatát. 4. Ha valamit nem értek, megkérdem. 5. Tanárain kérdéseire tudom a választ. 6. Jól érzem magam a tanítási órákon. 7. Sikeresnek érzem magam az iskolában. 8. A feleléstől félek. 9. Szeretek szerepelni. 10. Szívesen vagyok az iskolában. 11. Társaim segítenek, ha nem tudok valamit. 12. Társaim hozzám fordulnak segítségért. 13. Amikor hazamegyek az iskolából, pihenek, vagy játszom. 14. Hazatérés után rövidesen nekiülök a tanulásnak. 15. Estefelé tanulok. 16. Tanulás előtt végiggondolom, mi történt aznap az iskolában. 17. Megcsinálom minden feladatot, amit aznap feladtak. 18. csak a következő napra tanulok. 19. A legnehezebb tárggyal kezdem a tanulást. 20. A legkönnyebb tárggyal kezdem a tanulást. 21. Az órarend szerinti sorrendben készülök. 22. Először az írásbeli feladatokat készítem el. 23. A verseket több napon keresztül tanulom. 24. Hangosan tanulok. 25. Tudok a tankönyvi szövegekre tartósan figyelni.	Oroszlány Péter: Könyv a tanulásról Önvizsgálati kérdőív fénymásolása.

Óra sz.	Tartalom	Fejlesztési feladatok	Tanulói tevékenység	Segédanyagok, eszközök
			26. Gondolataim gyakran elkalandoznak olvasás közben. 27. Szövegolvasás után próbafelmondást végzek. 28. Aláhúzom könyvemben a lényeges gondolatokat. 29. Megkeresem az olvasmány legfontosabb kifejezéseit. 30. Tudok folyamatosan beszélni az olvasottakról. 31. Össze tudom foglalni röviden a tananyag lényegét. 32. Rövid vázlatot írok az olvasmányból. 33. Érdekel, amit olvasok. 34. Csak azért tanulok, mert kell. 35. Az ismeretlen kifejezések, idegen szavak jelentésének utánanézek. 36. Azt is megtanulom, amit nem értek. 37. Nagyon jól megtanulom az idegen nyelv szavait. 38. Egyéni módszerem van a szótanulásra. 39. Ha sok a leckém, szünetet tartok tanulás közben. 40. Íróasztalnál ülve tanulok. 41. Ügyelek arra, hogy elegendő fény essen a papírra. 42. Tanulás előtt rendet rakok az íróasztalomon. 43. Zavarnak a tanulásban a szobámba beszűrődő zajok. 44. Tanulás közben bekapcsolom a magnót, zenét hallgatok.	

Óra sz.	Tartalom	Fejlesztési feladatok	Tanulói tevékenység	Segédanyagok, eszközök
2. H. Sz. k.	A kérdőív válaszainak közös elemzése	Tudják megítélni tanulási szokásaikat, fogalmazzák meg az előbbre lépés közeli és távolabbi céljait.	Beszélgetve, frontálisan: Válaszok megvitatása, állásfoglalás, pozitív megerősítés. Összefüggések feltárása. Adjunk tanácsot egymásnak!	Kitöltött kérdőívek
3. O. E. Sz. gy	Az 3. osztályban tanultak ismételése	<u>Nevelői útmutatás:</u> Címszavakat mondok. Mi jut eszedbe róla? Válaszolj néhány lényeges mondat-tal! Tanulási sorrend Verstanulás Pró-bafelmondás Beszámolóikban fogalmazódjon meg a pozitív példa.	<u>Ajánlás:</u> Lehet 3-5 fős csoportokban is. Választanak 1-1 címszót, felkészülnek rá, a „szóvivő” elmondja a tanultak lényegét.	Apáczai kiadó Hétszínvilág olvasókönyv:/4.o./ Molnos Lajos: Becsengetés K. László Szilvia: Szeptemberi csengőszó Szinetár György: Szeptemberi cseppet
4 F. H.	Tanácsok tanuláshoz I.	Ismerjék tanulóink a tanórai figyelem fontosságát, az otthoni tanulást megkönnyítő technikákat, a rendszeres tanulás hatékonyságát.	Figyelemfejlesztő gyakorlatok <u>Ajánlás:</u> Lehet 3-5 fős csoportokban is.	<u>Mondatkártyák:</u> A tanulás lényege az iskolai tanulás. Tartsd állandóan ébren a figyelmedet! Hamar kezdjük meg a próbafelmondást! Állandó készülés mellett nincs leckehalmozás. Ismételj rendszeresen! Oroszlány Péter: A tanulás tanítása

Óra sz.	Tartalom	Fejlesztési feladatok	Tanulói tevékenység	Segédanyagok, eszközök
5. F. H.	Tanácsok tanuláshoz II.	Ismerjék tanulóink a tanórai figyelem fontosságát, az otthoni tanulást megkönnyítő technikákat, a rendszeres tanulás hatékonyságát.	Figyelemfejlesztő gyakorlatok <u>Ajánlás:</u> Lehet 3-5 fős csoportokban is.	Erdődiné Sándor Katalin Bartha Jánosné Szalay Mária: Tud6od fgy.5.o. és 36.o.
6. F. H. E.	Tanácsok tanuláshoz III.	Ismerjék tanulóink a tanórai figyelem fontosságát, az otthoni tanulást megkönnyítő technikákat, a rendszeres tanulás hatékonyságát.	Figyelemfejlesztő gyakorlatok <u>Ajánlás:</u> Lehet 3-5 fős csoportokban is. Illusztráció készítése	Székely Balázsné: Részképességek c. fgy: 22.-23.o.
7. H. F.	Tanácsok tanuláshoz IV.	Ismerjék tanulóink a tanórai figyelem fontosságát, az otthoni tanulást megkönnyítő technikákat, a rendszeres tanulás hatékonyságát.	Figyelemfejlesztő gyakorlatok <u>Ajánlás:</u> Lehet 3-5 fős csoportokban is. Gondolattérkép készítése	Apáczai kiadó: Hétszínvilág olvasókönyv: 4.o. Vicces osztály 16.o.
8. H. E. F. M	Tanácsok tanuláshoz V.	Ismerjék tanulóink a tanórai figyelem fontosságát, az otthoni tanulást megkönnyítő technikákat, a rendszeres tanulás hatékonyságát.	Figyelemfejlesztő gyakorlatok <u>Ajánlás:</u> Lehet 3-5 fős csoportokban is. Emlékeztető készítése Vázlat készítése Illusztráció készítése Gondolattérkép készítése	Apáczai kiadó Hétszínvilág olvasókönyv: 4.o. Bagollyal nyaraltunk 6. oldal
9. F. M O. E.	Tanácsok tanuláshoz VI.	Ismerjék tanulóink a tanórai figyelem fontosságát, az otthoni tanulást megkönnyítő technikákat, a rendszeres tanulás hatékonyságát.	Figyelemfejlesztő gyakorlatok <u>Ajánlás:</u> Lehet 3-5 fős csoportokban is. Emlékeztető készítése Vázlat készítése Illusztráció készítése Gondolattérkép készítése	Nyiri Istvánné: Szövegértést fejlesztő gyakorlatok /4.o./ A zsiráf 6. oldal

Óra sz.	Tartalom	Fejlesztési feladatok	Tanulói tevékenység	Segédanyagok, eszközök
10. G. M. O. F. E.	Tanulási technikák kibővítése <i>Matematikai szöveges feladat megoldási lépései</i>	<u>Nevelői útmutatás:</u> Szöveges feladatot oldunk meg. Gondoljuk át, fogalmazzuk meg a megoldás lépéseit. 1. Olvassuk el, értelmezzük a szöveget. 2. Gyűjtsük ki az adatokat, ha lehet, rajzoljuk le. 3. Készítsünk feladattervet. Írjuk le nyitott mondattal. 4. Becsüljük az eredményeket. 5. Végezzük el a kijelölt műveleteket! 6. Vessük össze az eredményt a becsléssel. 7. Végezzük el a műveletek ellenőrzését. 8. Válaszoljunk a kérdésre szövegesen.	Egy konkrét szöveges feladaton csináljuk végig. Rögzítsük írásban a megoldás lépéseit.	Pappné Kovács Zsuzsanna: Számorszáგ 16. oldal
11. G. E. F. O.	Tanulási technikák kibővítése <i>Matematikai szöveges feladat megoldási lépései</i>	<u>Nevelői útmutatás:</u> Szöveges feladatot oldunk meg. Gondoljuk át, fogalmazzuk meg a megoldás lépéseit.	Egy konkrét szöveges feladaton csináljuk végig. Rögzítsük írásban a megoldás lépéseit.	Pappné Kovács Zsuzsanna: Számorszáг: 30.o.

Óra sz.	Tartalom	Fejlesztési feladatok	Tanulói tevékenység	Segédanyagok, eszközök
		1.Olvassuk el, értelmezzük a szöveget. 2.Gyűjtsük ki az adatokat, ha lehet, rajzoljuk le. 3.Készítsünk feladattervet. Írjuk le nyitott mondattal. 4. Becsüljük az eredményeket. 5.Végezzük el a kijelölt műveleteket! 6. Vessük össze az eredményt a becsléssel. 7. Végezzük el a műveletek ellenőrzését. 8. Válaszoljunk a kérdésre szövegesen.		
12. H. E. G.	Tanulási típusok felelevenítése	Tudja alkalmazni a típusának megfelelő tanulási technikát. <u>Nevelői útmutatás:</u> Álljanak fel, azok, akik könnyebben tanulnak hallás alapján, akik látás alapján, akik mozogva szeretnek tanulni. Akik így is, úgy is. Milyen tanulási típusokat ismertünk meg a 3. osztályban? (vizuális, akusztikus, motorikus)	beszélgetés	FÜZET

Óra Sz.	Tartalom	Fejlesztési feladatok	Tanulói tevékenység	Segédanyagok, eszközök
13. F. G. E.	Figyelem fejlesztés <i>Legyen barátod a csönd!</i>	<u>Nevelői útmutatás:</u> Csöndgyakorlat következik. Figyeljétek a légzésekre! A szívetek dobbanását figyeljétek! Figyeljétek a relaxációs gyakorlat utasításait Legyenek képesek koncentrálni, csak az adott feladattal foglalkozni.	Csőndgyakorlat: az idő múlásának megfigyelése, önmagunkra való figyelés. Fontos szavak, fontos mondatok keresése / az előző óra anyagából pl. környezet/	Oroszlány Péter: A tanulás tanítása Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan
14. F. M. G. E.	Figyelem fejlesztés <i>Tanulj meg figyelni!</i>	<u>Nevelői útmutatás:</u> Csöndgyakorlat következik. Figyeljétek a környezet hangjaira, zajaira! Koncentrációs képesség fejlesztése. A figyelem összpontosításának, tartósságának fejlesztése.	Csőndgyakorlat: környezetünk hangjai Papír-ceruza gyakorlatok - számsorok folytatása - szóalkotás - szókeresés	FÜZET Oroszlány Péter: A tanulás tanítása Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan
15. F. E. G.	Figyelem fejlesztés <i>Teljes belemerüléssel tanulj!</i>	<u>Nevelői útmutatás:</u> Csöndgyakorlat következik. Figyeljétek a relaxációs gyakorlat szövegét! A figyelem és a koncentráció képességének fejlesztése. A tanulást megkönnyítő technikák megismerése.	Csőndgyakorlat: természeti táj felidézése Megfigyelési gyakorlatok - Rajzold le pontosan! - Hibakeresés	FÜZET Oroszlány Péter: A tanulás tanítása Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan

Óra Sz.	Tartalom	Fejlesztési feladatok	Tanulói tevékenység	Segédanyagok, eszközök
16. E. G. F. Sz.f	Emlékezet fejlesztése <i>Ne magolj, értsd meg!</i>	<u>Nevelői útmutatás:</u> Szöveget dolgozunk fel. Gondoljuk át, fogalmazzuk meg a megfigyelés szempontjait! Tudja kizárni a külvilág ingereit csak a feladatra, tananyagra koncentrálni. Új tanulási technikák megismerése.	Memóriapróba - Fontos szavak, mondatok kiemelése aláhúzással	Nyiri Istvánné: Szövegértést fejlesztő gyakorlatok Legközelebbi szomszédunk, a Hold 18. oldal
17. E. F. G. O. Sz.f.	Emlékezet fejlesztése <i>Jegyzetelj tanulás közben!</i>	<u>Nevelői útmutatás:</u> Szöveget dolgozunk fel. Gondoljuk át, fogalmazzuk meg a lényegkiemelés szempontjait! Legyenek képesek megkeresni a tananyag lényegét. Új tanulási technikák megismerésével hatékonyabb jegyzetkészítés.	Memóriapróba - A vázlat - A gondolattérkép	Hartdégenné Rieder Éva: Környezet tk. Madarak a mezőn
18. E. F. O. Szgy	Emlékezet fejlesztése <i>Tanulj verseket!</i>	<u>Nevelői útmutatás:</u> Verset tanulunk! Soroljuk fel mi szükséges a vers megtanulásához! Legyenek képesek az ismeretek hatékonyabb elsajátítására új tanulási technikák megismerésével.	Memóriapróba - Sokszor kell ismételni. - Erős akarat, kitartás kell a sikerhez. - Képek készítése	Apáczai kiadó: Hétszínvilág olvasókönyv /4. o./ Nagy László: Itthon vagyok /64.o/

Óra Sz.	Tartalom	Fejlesztési feladatok	Tanulói tevékenység	Segédanyagok, eszközök
19. Szgy M.	Beszédművelés <i>Beszélni csak beszéd közben tanulhatsz meg!</i>	<u>Nevelői útmutatás:</u> Légzőgyakorlatokat végzünk. A tanulók ismerjék a beszédlégzés helyes technikáját és tudják azt jól alkalmazni/ rekeszlégzés, hasi légzés/	Légzőgyakorlatok - reflexszerű légzés - hasi légzés - alaplevegő - pótlevegő Gyorsasági gyakorlatok	Oroszlány Péter: A tanulás tanítása
20. F. Szgy E.	Beszédművelés <i>Kitartóan végezd a beszéd-technikai gyakorlatokat!</i>	<u>Nevelői útmutatás:</u> Beszédművelési, helyesejtési gyakorlatokat végzünk. Ügyeljenek a pontos artikulációra, a helyes időtartamra. Tudják, hogy az érthető beszéd feltétele a határozott artikuláció. Igyekezzenek mindig tisztán artikulálni!	Hangadási gyakorlatok Artikulációs gyakorlatok Nyelvtörők Növekvő szólamok	Oroszlány Péter: A tanulás tanítása
21. Szgy Szf F. E. G.	Beszédművelés <i>Gyarapítsd szókincsedet!</i>	<u>Nevelői útmutatás:</u> Szöveget dolgozunk fel. Értelmezzük a szöveget, emeljük ki a lényegét, memorizáljuk! Mondjuk el a tartalmát! Fejlesszék ki-fejezőkészségüket szókincsük gyarapításával. Tudják összefoglalni gondolataikat, legyenek képesek folyamatosan beszélni egy adott olvasmányról.	Légző gyakorlatok Artikulációs gyakorlatok Szógyűjtés Egyperces beszéd Próbafelemondás	Apáczai kiadó Hétszínvilág Fgy.25. o. Vannay Aladár: Gondolkodj és írd!

Óra Sz.	Tartalom	Fejlesztési feladatok	Tanulói tevékenység	Segédanyagok, eszközök
22. O. Szf. Szgy G	Olvasás-szövegértés <i>Új szó- új gondolat: olvass örömmel!</i>	<u>Nevelői útmutatás:</u> Értelmezzük a címet! Gyakoroljuk a felolvasást! Végezzünk szövegértési feladatot kooperációban! Az olvasás szeretetére nevelés.	Címmeditáció Felolvasási gyakorlatok Páros szövegértési gyakorlatok Csoportos szövegértési gyakorlatok	Székely Balázné: Részképességek 35. oldal Nyiri Istvánné: Szövegértést fejlesztő gyakorlatok: 12. oldal
23. O. Szf Szgy G F	Olvasás-szövegértés <i>Fogalmazd meg kérdéseket magadnak a szöveghez!</i>	<u>Nevelői útmutatás:</u> Szövegértés néma olvasással. Fogalmazzatok kérdéseket a szöveghez és válaszoljátok is meg őket!/Kooperatív tanulási technika/ Az értő olvasás fejlesztése. A tanulók legyenek képesek minél teljesebben megérteni az író üzenetét.	Olvasási tréning néma olvasással Kérdőszavak gyűjtése Kérdések megfogalmazása adott szöveghez Próba: válaszolj a kérdésekre	Oroszlány Péter: A tanulás tanítása
24. Szf Szgy O G F	Olvasás-szövegértés <i>Javítsd ki a szövegeket!</i>	<u>Nevelői útmutatás:</u> Szöveget dolgozunk fel. Keressetek ismeretlen szavakat, keressétek meg a jelentését és magyarázatokat saját szavaitokkal. A szövegértés fejlesztése. Legyenek képesek az olvasottakat saját szavaikkal elmondani, vagy leírni.	Lexikonok, kézikönyvek használata Szókincsfejlesztés Szinonimakeresés Átírás: saját szavakkal	Csikósné M. Erzsébet: Meséről mesére Móra Ferenc: Mosolygó alma 8. oldal

Óra Sz.	Tartalom	Fejlesztési feladatok	Tanulói tevékenység	Segédanyagok, eszközök
25. O Szf Szgy M F E	Olvasás-szövegértés <i>A hatékony olvasást szolgáló interaktív jegyzetelési eljárás elsajátítása</i>	<u>Nevelői útmutatás:</u> Olvasás közben alkalmazzátok a következő jeleket a szöveg margináján! A szöveg feldolgozása után készítsétek el a jelölés táblázatát! Párokban vessétek össze az elkészített táblázatokat!	A következő jelek alkalmazása: } Tudom, ismerem. - Az olvasottak ellentmondanak előzetes ismereteimnek. Utána kell járnom a dolognak. + Az olvasottak új információt tartalmaznak, el kell döntenem, fontos –e tudni, megtanulni. ? az olvasottakat nem értem, segítséget kell kérnem. — * Az olvasottakról kiegészítő információ jutott eszembe.	Apáczai kiadó: Nyiri Istvánné: Szövegértést fejlesztő gyakorlatok Budapest nevezetességei 30-31. oldal
26. Szf Szgy O M F	Olvasás-szövegértés <i>A hatékony olvasást szolgáló interaktív jegyzetelési eljárás gyakorlása.</i>	<u>Nevelői útmutatás:</u> Olvasás közben alkalmazzátok a következő jeleket a szöveg margináján! A szöveg feldolgozása után készítsétek el a jelölés táblázatát! Csoportban vessétek össze az elkészített táblázatokat!	A következő jelek alkalmazása: } Tudom, ismerem. - Az olvasottak ellentmondanak előzetes ismereteimnek. Utána kell járnom a dolognak. + Az olvasottak új információt tartalmaznak, el kell döntenem, fontos –e tudni, megtanulni.	Csikósné M. Erzsébet: Meséről mesére Móra Ferenc: A fűzfáról, aki szépet álmodott 52. oldal

Óra Sz.	Tartalom	Fejlesztési feladatok	Tanulói tevékenység	Segédanyagok, eszközök
			? az olvasottakat nem értem, segítséget kell kérnem. * Az olvasottakról kiegészítő információ jutott eszembe.	
27. Szf Szgy OF G	Olvasás-szövegértés <i>A hatékony olvasást szolgáló interaktív jegyzetelési eljárás gyakorlása.</i>	<u>Nevelői útmutatás:</u> Olvasás közben alkalmazzátok a következő jeleket a szöveg margináján! A szöveg feldolgozása után készítsétek el a jelölés táblázatát! Csoportban vessétek össze az elkészített táblázatokat!	A következő jelek alkalmazása: } Tudom, ismerem. - Az olvasottak ellentmondanak előzetes ismereteimnek. Utána kell járnom a dolognak. + Az olvasottak új információt tartalmaznak, el kell döntenem, fontos –e tudni, megtanulni. ? az olvasottakat nem értem, segítséget kell kérnem. * Az olvasottakról kiegészítő információ jutott eszembe.	Apáczai Kiadó Hétszínvilág olvasókönyv: /4. osztály/ Eötvös Károly: A Balaton 159.o.
28. O-M	Olvasás-szövegértés	Figyelemfejlesztés néma értőolvasás fejlesztése hangos olvasás fejlesztése gondolkodás fejlesztése	ráhangolódás jelentés-felismerés reflektálás	Kovács Györgyné: Folytassuk fgy Szólások-közmondások

Óra Sz.	Tartalom	Fejlesztési feladatok	Tanulói tevékenység	Segédanyagok, eszközök
29. G F E.	Gondolkodásfejlesztés <i>Fogalmak meghatározása</i>	<u>Nevelői útmutatás:</u> Próbál- kozzatok a következő szavak pontos meghatározásával! * kanál *kerékpár *villa *asztal *ceruza	A meghatározás írásának szabályait felelevenítjük. Meghatározások készítése	Oroszlány Péter: A tanulás tanítása FÜZET
30. G. F	Gondolkodásfejlesztés <i>Fogalomazonosítás</i>	<u>Nevelői útmutatás:</u> A meghatározáshoz válaszd ki a fogalmat!	<i>Fogalomazonosítás</i>	Erdődiné S. K. Tud6od fgy. 31.oldal
31. G. F. M.	Gondolkodásfejlesztés <i>Betű – és szám rejtvények</i> <i>Betűoszlopok</i>	<u>Nevelői útmutatás:</u> A betűk számokat jelentenek. Keresd az összefüggéseket!	Összefüggések keresése.	Erdődiné S. K. Tud6od fgy. 42.oldal

Óra Sz.	Tartalom	Fejlesztési feladatok	Tanulói tevékenység	Segédanyagok, eszközök
32 G. F. E..	Gondolkodásfejlesztés <i>Betűpótlás</i>	<u>Nevelői útmutatás:</u> Nyelvi fantáziádat, képzelőerődöt és gondolkodásod rugalmasságát teszi próbára a következő gyakorlat. A szöveg csak úgy válik érthetővé, ha kiegészítéd a hiányos szedést.	Betűpótlás	Oroszlány Péter: A tanulás tanítása Feladatlap
33. O. Szf Szgy G.	Gondolkodásfejlesztés <i>LOGI-SZTORIK</i> <i>A MINDENNAPI ÉLETHEZ KAPCSOLÓDÓ FEJTÖRŐK</i>	<u>Nevelői útmutatás:</u> A logi-sztorik olyan rejtvények, amelyek általában egy érdekes mindennapi élethez kötődő történet. A probléma megoldó képesség fejlesztésére használható.	A feladványok megfejtése csoportban	Róka Sándor: LOGI-SZTORIK * Végrendelet * Az okos alkimista

34. G. F. O.	Gondolkodásfejlesztés	<u>Nevelői útmutatás:</u> A történet mondatait ha helyes sorrendbe állítod, akkor egy értelmes kifejezést kapsz a sorok előtt álló betűk összeolvasásával.	A feladványok megfejtése páros munkában	Kovács Györgyné: Folytassuk tovább! 30. oldal
-----------------------	------------------------------	---	---	--

35.	Az évi munka értékelése	Beszédkedv, beszédképesség fejlesztése	Beszélgetés - beszélgetéskör Játék: az év során játszott legkedvesebb játékaink	
-----	--------------------------------	--	--	--

5. ÉVFOLYAM

Készítette: Felső munkaközösség

Időkeret: Félévente 2x2 nap, szeptember és február második hetében, tanmenet szerint
5. évfolyam 2x10 óra

I. félév

hatékony tanulás körülményei	2 óra
figyelem fejlesztése	2 óra
emlékezet fejlesztése	2 óra
olvasás fejlesztése	2 óra
szociális kompetencia fejlesztése	2 óra

II. félév

motiváció fejlesztése	2 óra
szöveg feldolgozása	3 óra
szókincs gyarapítása	3 óra
gondolkodás fejlesztése	2 óra

Felhasznált források:

101 memória fejlesztő módszer
Fruttus Hajnalka- Bede Zoltán: Játékos nyelvtanítás
Magyar Értelmező Kézisótár
O. Nagy Gábor: Magyar szólások és közmondások
Oroszlány Péter: Könyv a tanulásról

Oroszlány Péter: Tanulás tanítása
Robert Fischer: Hogyan tanítsuk gyermekeinket gondolkodni
Robert Fisher: Hogyan tanítsuk gyermekeinket tanulni
Dég DVD
Fejlesztő feladatok CD

Óraszám	Fejlesztendő terület	Fejlesztési – oktatási cél	Tevékenységek, munkaformák	Segédanyagok, források
1. Ht.	A hatékony tanulás feltételei: a figyelem, a fegyelem, a türelem, a csend, a ráhangolódás fontossága	Az iskola szerepének tudatosítása a tanulók életében.	Lazító testgyakorlatok, csöndgyakorlatok, beszélgetés. Pozitív tulajdonságok gyűjtése, melyek hatnak a tanulási teljesítményekre.	Oroszlány Péter: Könyv a tanulásról 8.fejezet: Tanácsok a tanuláshoz
2. Ht.	A hatékony és céltudatos tanulási rend kialakítása, javítása, hiányosságok, hibák korrigálása	A tanulás iránti pozitív attitűd erősítése, az alaposság és fontosság igényének kialakítása	Ráhangolódó játékok, figyelem- és koncentrációs játékok, beszélgetés a tanulási tanácsokról	Oroszlány Péter: Könyv a tanulásról 9.10.fejezet: Jó tanulási szokások, Tanulást segítő módszerek
3. F	Tanulj meg figyelni! - Figyelemteszt Barátkozz meg a csönddel! - Csendgyakorlatok	A figyelmi képességek fejlesztése	Csöndgyakorlat, szókeresés, szinonimakeresés, mondatpiramis, heuréka-gyakorlatok, olvasás, próbafelmondás, vita (csönd~-*zaj)	Oroszlány Péter: Könyv a tanulásról 58-69 o. Feladatlapok, fólia lapok
4. F	A spontán és szándékos figyelem fejlesztése.	Részképesség tudatosítása	Koncentrációs játékok, Kép megfigyelése, Rövid szövegek olvasása, Bab-	Oroszlány Péter: Könyv a tanulásról 58-69 o.

			zsák Mi változott? Rajzold le pontosan! Másold le!	
5. E	Önismeret fejlesztése, érzékszervek használata, Emlékezet fejlesztése	Memória fejlesztő módszerek, eszközök megismerése: Információ bevésése Kódolás, elrendezés, rögzítés	Ráhangolás: Kim játéka „Emlékezet palotája” Teszt: Melyik érzékszervedet használod? Memoriter tanulása fogó szöveggel - megzavart olvasással - információ összekapcsolása képpel Szópárok Jegyzetelés hallás alapján (képi rendezés, részekre bontás) Mi volt a párja? 1-5.	Robert Fischer: Hogyan tanítsuk gyermekeinket gondolkodni 128.old. 101 memória fejlesztő módszer: 20.old. Memoriter: Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan 17.old./1. 101 memória 28.old. Fischer 130. old. 101 memória fejlesztő módszer: 20.old. Dég DVD-ről rövid szöveg Fejlesztő feladatok CD-verbális memória

6. E	Az információ tárolása Emlékezet, figyelem fejlesztése	Memória fejlesztő módszerek, eszközök megismerése: Információ visszanyerése Rövid távú memória tárolási kapacitása Ismétlés	Ráhangolás: Bőrrönd játék Hiányzó szavak kiegészítése a megtanult memoriterben Betűvadászat Szóragasztó Ország-város Szóarasz, számarasz felmérése Családi probléma Szópárok „Amit nem használunk, elfelejtjük!” - túltanulás módszere - aktív felidézés - szakaszos gyakorlás Memoriter felidézése	Fischer 128.old. Memoriter: Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan 17.old./1. 101 memória fejlesztő módszer: 32-33.old. 101 memória fejlesztő módszer: 34. és 36..old. 101 memória fejlesztő módszer: 52.old. 101 memória fejlesztő módszer: 64.old. Fischer 130. old. Memoriter: Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan 17. old./1.
---------	---	---	--	--

7. O	Tekintettartás, testtartás, légzéstechnika, hangerő, hangsúly, tempó, artikuláció, hangfekvés, szünetek fontossága	Az olvasási képesség fejlesztése, nyelvi kreativitás fejlesztése, egyéni tanulási tempó követése	Artikulációs gyakorlatok A hangadás alapgyakorlatai Nyelvtörő Felolvasás felkészülés után- valamely tantárgyhoz kapcsolódó szabadon választott szöveggel	Oroszlány Péter: Tanulásmódszer-tan 86- 89. o. Oroszlány Péter: Tanulásmódszer-tan 92/63 Oroszlány Péter: Tanulásmódszer-tan 119/97.
8. O	Hangos és kifejező, a szöveg típusának megfelelő olvasás fejlesztése	Tudjon a szöveg típusának megfelelő hangos, kifejező olvasást produkálni	Csillagolvasás Apasztó, dagasztó olvasás	Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk
9. Szk.	Szociális alkalmazkodás	Viselkedés kortárs csoportban, figyelmesség, fegyelmezettség, egymás segítése) konfliktusok elemzése	Szituációs játékok, beszélgetés, probléma feltárás, Önjellemzés	Hajas Zsuzsa: Kommunikációs gyakorlatok 10-14 éveseknek
10. Szk	Tanulási-önszabályozási képességek (önmotiválás, önellenőrzés, tanulási önismeret,	Önvizsgálat: tanulást segítő emberi tulajdonságok Önkép fejlesztés, pozitív jellemvonások erősítése, motivációs képesség fejlesztése	Egyéni munka, teszt kitöltése, elemzés, értékelés, beszélgetés, kritikus pontok keresése, Önjellemzés	Tesztlapok, Hajas Zsuzsa: Kommunikációs gyakorlatok 10-14 éveseknek

11. M	A tanulás mesterség! A tanulóhoz való viszony, a tanulási képességek, önismeret fejlesztése	A tanulóhoz való viszonyulás javítása. A hatékony és céltudatos tanulási rend kialakítása, javítása, hiányosságok, hibák korrigálása. A tanulás hangulati- akarat-összetevőinek tudatosítása, énkép és önértékelési képesség javítása	Jó és rossz dolgok az iskolában - beszélgetőkör Mire való az iskola?- memoriter-megismerése Szám-mondat páros: 1. Szeresd a tanulást, szeresd az iskolát! 2. Csinálj kedvet magadnak a tanulóhoz! 3. Ülj neki a munkának, ne halogasd! 4. Teljes tudásra törekedj! 5. Csak szép munkát adj ki a kezedből! 6. Tanulj többet az iskolában, mint otthon! 7. Hangolódj rá az iskolai munkára! 8. Minden tanítási óráról vigyél	Oroszlány Péter: Tanulásmódszer-tan TK 26-28.old. Oroszlány Péter: Tanulásmódszer-tan 17/1. Oroszlány Péter: Tanulásmódszer-tan 30-32.old. R.Fischer: Tanítsuk meg gyermekeinket gondolkodni! 128.old.

			magaddal valamit! 9. A tanév első napján kezd meg a tanulást! 10. Ne az osztályzatokért tanulj! 11. Ha kérdezel, felélénkülsz! 12. A lustaságot győzd le!	
12. M	Tanulási önismeret, személyiség fejlesztése	Tanulási attitűd javítása, énkép fejlesztése, helyes tanulási szokások kialakítása	Szám-mondat páros felelevenítése játékosan Beszélgetőkör: pozitív belső tulajdonságokat mondjanak egymásról Önvizsgálat: tanulást segítő emberi tulajdonságok Egy napom és benne a tanulás Délutáni tanulási szokásaim Erősségeim, gyengeségeim-ablak módszer	Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan 181.old. 186. old. 187. old.
13. Szf	Önálló szövegfeldolgozás	Az adott témáról saját gondolatok gyűjtése, érdeklődés felkeltése, ráhangolódás a témára, szöveg önálló feldolgozása, értelmezése, megtanulása, figyelem fejlesztése a	Szövegértés lépései- memoriter 1. Elolvasom a címet. 2. Végiggondolom, mi lehet a téma. (címmeditáció) 3. Koncentráltan, „belefe-	Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan 116/1. A tavak c. szöveg

		szöveg szintjén, lényeglátás	ledelve” elolvasom a szöveget. - Végigolvasva átgondolom miről szól, mi a szöveg tárgya, milyen érdekességet nyújtott. - Kiemelem a lényeges gondolatokat (nem csak aláhúzom, hanem kiírom a füzetbe!) - A már ismert szöveget részekre bontom. - Az egyes részeket megértem-ha kell, segédanyagot is használlok. - Újra elejétől a végéig átgondolom a szöveget, memorizálom. - Hangosan felmondom. A pontok leírása a füzetbe, memorizálása. A tavak c. szöveg feldolgozása a szempontsor alapján.	
14. Szf	Szövegfeldolgozás, lényegkiemelés, gondolkodás fejlesztése	Megértett szöveg alapján a tények közötti kapcsolatok megtalálása, lényegkiemelés	Gondolattérkép Ötsoros Feldolgozandó szöveg: Az ősi magyar hitvilág	Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan 139/116/6
15.	Szövegalkotás	A szöveg mondatai közötti kapcsolat felismerése, kiegészítése.	Szövegrekonstrukció	Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan 145-148. o.

Szf				
16. Szgy	Szókincs bővítésének lehetőségei	Szókincs gyarapítása, gazdagodjon szókincese és választékosabban tudja kifejezni önmagát	Szókincs füzet A számára ismeretlen szavakat egy füzetbe leírja, melléírja a szó jelentését. (minden tantárgyhoz kapcsolódóan). Hetente játékos formában ellenőrzés: Hány új szóra emlékszel? Mire való az iskola? - memoriter elsajátítása, ismeretlen szavak kigyűjtése a szókincs füzetbe Anagramma	Szótár füzet, Magyar Értelmező Kéziszótár Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan 106. o. 77-es Dr. Kovács Pál élete és munkássága Ellenőrzéshez feladat: Fruttus Hajnalka- Bede Zoltán: Játékos nyelvtanítás 30. o. 22-es Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan 17. o. 1- es
17. Szgy	Szókincs bővítésének lehetőségei	Szókincs gyarapítása, gazdagodjon szókincese és választékosabban tudja kifejezni önmagát	Szinonima gyűjtés Szókártyákkal szinonima párok keresése Szinonimatipp	Fruttus Hajnalka- Bede Zoltán: Játékos nyelvtanítás 53. o. 43-as- Szinonimatipp
18. Szgy	Szókincs bővítésének lehetőségei	Szókincs gyarapítása, gazdagodjon szókincese és választékosabban tudja kifejezni önmagát	Szólások értelmezése, magyarázata	Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan 109-110. o. 82, 83

19. G	Fogalomháló készítése	A tanulók gondolkodási és kommunikációs képességének, olvasási és beszédképességének fejlesztése;	- fogalmak-mondatösszefűző szavak megkülönböztetése - ötletroham/szógyűjtés meghatározott fogalom alapján (pld: pók) - fogalomháló elkészítése	Robert Fisher: Hogyan tanítsuk gyermekeinket gondolkodni: 134-140. o. Robert Fisher: Hogyan tanítsuk gyermekeinket tanulni 86-87. o.
20. G	A fogalomháló különböző ábrázolási módjai	Kreativitás, összefüggések felismerésének fejlesztése, kommunikációs képesség fejlesztése. Aktív gondolkodás, elemző képesség, csoportosítás, szintézisalkotás. Fogalomháló, mint az értékelés és gondolkodás eszköze.	- pókháló - folytonossági láncolat - összekapcsolás - halmazokba csoportosítás - sorozatok - hálózatok	Robert Fisher: Hogyan tanítsuk gyermekeinket tanulni 87-96. o.

6. ÉVFOLYAM

Készítette: Felső munkaközösség

Időkeret: Félévente 2x2 nap, szeptember és február második hetében, tanmenet szerint
6. évfolyam 2x10 óra

I. félév

hatékony tanulás körülményei	2 óra
figyelem fejlesztése	2 óra
emlékezet fejlesztése	2 óra
olvasás fejlesztése	2 óra
szociális kompetencia fejlesztése	2 óra

II. félév

motiváció fejlesztése	2 óra
szöveg feldolgozása	3 óra
szókincs gyarapítása	3 óra
gondolkodás fejlesztése	2 óra

Felhasznált források:

101 memória fejlesztő módszer
Fruttus Hajnalka- Bede Zoltán: Játékos nyelvtanítás
Magyar Értelmező Kéziszótár
O. Nagy Gábor: Magyar szólások és közmondások
Oroszlány Péter: Könyv a tanulásról

Oroszlány Péter: Tanulás tanítása
Robert Fischer: Hogyan tanítsuk gyermekeinket gondolkodni
Robert Fisher: Hogyan tanítsuk gyermekeinket tanulni
Dég DVD
Fejlesztő feladatok CD

Óraszám	Fejlesztendő terület	Fejlesztési – oktatási cél	Tevékenységek, munkaformák	Segédanyagok, források
1. Ht.	Ismétlés Az ötödik osztályban tanultak előhívása az emlékezetből. Tanulási tanácsok felidézése az 5. év végi tanulmányi eredmények tükrében	Nélkülözhetetlen feltételek összegyűjtése, leírása Egyéni vélemények, tapasztalatok megfogalmazása Emlékképek gyűjtése	Egyéni munka, vita, beszélgetés, véleményalkotás	Oroszlány Péter: Könyv a tanulásról. - Tanulást segítő külső körülmények, kell-e erőltetni ami nem megy 20.old.
2. Ht.	Az értelmes és hatékony tanulás megismert módszerei. Hogyan tudom használni az egyes tantárgyi felkészülések során?	A tantárgyi tanulási eredmények javítása, a következetesség és rendszeresség igényének kialakítása	Asszociációs gyakorlatok, figyelem- és koncentrációs játék. Csendgyakorlat: A környezetből érkező zajok megfigyelése, legalább öt elem lejegyzése.	Oroszlány P.: Tmt.tk. 153.o. szövegei
	Auditív figyelem fejleszté-	A figyelem terjedelmének – idő-	Csendgyakorlatok, Hang-	Feladatlapok

3. F	se.	ben és információmennyiségben.	utánzás Memoriter Számsor Fogalomsor Évszámok	
4. F	Vizuális figyelem fejlesztése.	Megfigyelőképesség, összpontosítás.	Páros figyelem, Mozgásutánzás, Különbségkereső, Babzsák Figyelemteszt Memoriter Számsor Fogalomsor Évszámok	Dégi blokk, feladatlapok.

5. E	Emlékezet, gondolkodás és figyelem fejlesztése	A memoriterek tanulásának segí- tése, beszédképesség fejlesztése Memória fejlesztő módszerek, eszközök megismerése: Információ bevésése Kódolás, elrendezés, rögzítés	Ráhangolás: Ábécé bőrrönd Szám, mondat páros: 1. Örülj előre, hogy a megta- nuló szöveget tudni fogod! 2. Ízlelgesd a memoriterek mondatait! 3. Olvasd el néhányszor han- gosan a megtanuló szöve- get! 4. A szöveghez képzelj képe- ket! 5. Rajzolj tanulás közben! 6. Mond el valakinek a megta- nult szöveget! 7. Dolgozd ki előadásmódodat! Memoriter tanuló-növekvő szöveggel - jegyzetelés hallás alapján (képi rendezés, részekre bon- tás)	Fischer 129.old. Fischer 128.old. Oroszlány Péter: Tanulásmód- szertan 27-29.old. Memoriter: Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan 17.old./5.
--------------------	---	---	--	--

			Detektív játék Memoriter felidézése Ország-város Mi volt a párja? 6-10.	Dég DVD-ről rövid szöveg Fejlesztő feladatok CD-vizuális memória 101 memória fejlesztő módszer: 32-33.old. Fejlesztő feladatok CD-verbális memória
6. E	Az információ tárolása Emlékezet, kézügyesség, koncentráció fejlesztése	Memória fejlesztő módszerek, eszközök megismerése: Információ visszanyerése Rövid távú memória tárolási kapacitása Ismétlés	Ráhangolás: Kim játéka Szám, mondat páros ismétlése Hiányzó szavak kiegészítése a megtanult memoriterben Betűvadászat Szóragasztó Szóarasz, számarasz felmérése Rajz emlékezetből: Rajzold le!	Fischer 128.old. Memoriter: Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan 17.old./5. 101 memória fejlesztő módszer: 278.old. 101 memória fejlesztő módszer: 34. és 36..old. Fejlesztő feladatok CD-vizuális memória Fischer 130. old.

			„Amit nem használunk, elfelejtjük!” - túltanulás módszere - aktív felidézés - szakaszos gyakorlás Mesélj! Memoriter felidézése Eggyel több! Számold meg!	101 memória fejlesztő módszer: 55.old. Memoriter: Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan 17.old./5. 101 memória fejlesztő módszer: 67.old. Fejlesztő feladatok CD-numerikus memória
7. O	Tekintettartás, testtartás, légzéstechnika, hangerő, hangsúly, tempó, artikuláció, hangfekvés, szünetek fontossága	Az olvasási képesség fejlesztése, nyelvi kreativitás fejlesztése, egyéni tanulási tempó követése	Artikulációs gyakorlatok A hangadás alapgyakorlatai Nyelvtörő Felolvasás felkészülés után- valamely tantárgyhoz kapcsolódó szabadon választott szöveggel	Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan 86- 89. o. Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan 92/63 Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan 119/97.

8. O	Hangos és kifejező, a szöveg típusának megfelelő olvasás fejlesztése	Tudjon a szöveg típusának megfelelő hangos, kifejező olvasást produkálni	Csillagolvasás Apasztó, dagasztó olvasás	Fekete István: A koppányi aga testamentuma
9. Szk.	Tanulást segítő emberi tulajdonságok- önvizsgálati teszt	Önismeret, énkép fejlesztése; Önbizalom erősítése. Hiányosságokra való Figyelmeztetés, a javítás szándékával	Beszélgetés, ráhangoló ritmusgyakorlat, tesztek kitöltése	Oroszlány Péter: Tmt. tk. 181.o tesztlapok
10. Szk.	Erősségeim, gyengeségeim Mely jellemvonásaimmal vagyok elégedett? Melyek erősítése lehet a javulás alapja?	A„tanuló”jellem megismerése A tanulási tanácsok tudatosítása, ismétlése,a vélemény-és Szándékformálás gyakorlása, Kommunikációs képesség fejlesztése	egyéni értékelés, jellemzés, önjellemzés, beszélgetés,	Oroszlány Péter: Tmt., tesztlapok, tanulói kérdőívek
11. M	Motiváció, figyelem, fegyelem, önismeret fejlesztése	Helyes tanulási szokások kialakítása, korrigálása; a pihenés lehetőségeinek megismerése; a rendnek, mint alakító tényezőnek a fontossága: a külső rend a belső rendet jelenti	Beszélgetőkör: Mit várok a mai naptól? Helyes tanulási szokások kialakítása: 1. Pihenten, frissen fogj a tanu-	Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan 33-34.old.

			láshoz! 2. Tartsd rendben taneszközeidet! 3. Tanulás előtt tégy rendet magad körül! 4. Alakíts ki magadnak jó hangulatú tanulási teret! 5. Tekintsd át, mi vár rád! 6. Alakítsd ki a legjobb tanulási ritmust! 7. Alakíts ki célszerű tanulási rendet! 8. A tanuláshoz fény kell! Örülj a sikernek, ne félj a kudarctól! Motiváció, kíváncsiság, érdeklődés, tudásvágy	Oroszlány Péter: Könyv a tanulásról 37-42.old.
12.	Motiváció, figyelem, fegyelem, önismeret fejlesztése	Algoritmizált lépések elsajátítása a tanulási folyamatban: ráhangolódás-áttekintés- sorrendiség-	Beszélgetőkör: Mit várok a tanévtől?	

M		egyres tárgyak tanulása- írásbeli elkészítése-próbafelemondás A belső önfegyelem, akarat lényegének megismerése; külső tényezők hatásának fontossága, hatása	Helyes tanulási szokások kialakítása: 9. Tarts szüneteket tanulás közben! 10. Pihentesd időnként a szemedet! 11. Tanulással készülj a feleltre, ne szorongással! 12. Érdemes fegyelmezetten viselkedni! 13. Tanulás közben ne egyél! 14. Készíts időmérleget! 15. Időtervet is készíts! 16. Ne csak a tankönyvből tanulj! A cél, mint motiváció, akarat-erő, elhatározások Tanulást segítő módszerek: tónusfokozás, relaxáció, koncentráció, elmélkedés	Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan 35-36.old. Oroszlány Péter: Könyv a tanulásról 42-45.old.
---	--	--	--	--

				Oroszlány Péter: Könyv a tanulásról 46-47.old.
13. Szf	Lényegkiemelés	A szöveg megértése után a lényeg kiemelése Figyelem fejlesztése a szöveg szintjén, lényeglátás	Vázlat írása írott szövegről-memoriter 1. Értelmezően elolvasom a szöveget. 2. Leírom a kulcsszavakat, illetve a magam által jól érthető rövidítéseket, rajzokat jegyzek le. 3. Egy- egy logikailag összetartozó részt jellel összekapcsolok, figyelek az egységek elkülönülésére. 4. Következtetést, zárást írok. A pontok leírása a füzetbe, memorizálása. Tárolás, tartósítás c. szöveg feldolgozása a szempontsor alapján.	Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan 139/116/5. Tárolás, tartósítás c. szöveg
14.	A gondolkodás, a találékonyság, nyelvi kreativitás, olvasási képesség fejlesztése	Szövegrövidítés, tömörítés A szövegközpontú elemzési képesség fejlesztése:	1. Kérdésfeltevés 2. Átírás	Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan 137/116/3.

Szf		a szövegértés algoritmusainak elsajátítása.	3. Szövegrövidítés Mit gondolt Kinizsi Pál a maga fejéről? c. olvasmány feldolgozása az adott sorrend alapján	
15. Szf	Szövegalkotás	A szöveg mondatai közötti kapcsolat felismerése, kiegészítése.	Szövegrekonstrukció	Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan 145-148. o.
16. Szgy	Szókincs bővítésének lehetőségei	Szókincs gyarapítása, gazdagodjon szókincese és választékosabban tudja kifejezni önmagát	Szókincs füzet A számára ismeretlen szavakat egy füzetbe leírja, melléírja a szó jelentését. (minden tárgyhoz kapcsolódóan). Szókincs bővítésének lehetőségei Hetente játékos formában ellenőrzés: hány új szóra emlékszel? Magyarul- memoriter elsajátítása , ismeretlen szavak ki-gyűjtése a szókincs füzetbe Anagramma	Szótár füzet, Magyar Értelmező Kéziszótár Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan 106. o. 77-es Dég története Ellenőrzéshez feladat: Fruttus Hajnalka- Bede Zoltán: Játékos nyelvtanítás 30. o. 22-es Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan 17. o. 5-ös
	Szókincs bővítésének lehetőségei	Szókincs gyarapítása, gazdagodjon szókincese és választékosabban	Szinonimagyűjtés	Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan 17. o. 5-ös

17. Szgy	ségei	ban tudja kifejezni önmagát	Adott szavakhoz minél több hasonló jelentésű szót összegyűjteni.	szertan 102- 103. o. 70 – 72. Magyar Szinonima Szótár
18. Szgy	Szókincs bővítésének lehetőségei	Szókincs gyarapítása, gazdagodjon szókincese és választékosabban tudja kifejezni önmagát	Szómagyarázat Négy kifejezés közül kiválasztani a szóra leginkább illőt	Oroszlány Péter: Tanulásmód-szertan 93- 101. o.
19. G	Szövegtérkép készítése	Az olvasási képesség fejlesztése, nyelvi kreativitás fejlesztése, logikus gondolkodás fejlesztése.	- fogalmak kigyűjtése adott szöveg alapján - fogalmak csoportosítása (leggyakoribb, legfontosabb) - szavak megjelölése, melyek nem fogalmak (önmagukban nem jelentenek semmit) - megbeszélés	Robert Fisher: Hogyan tanítsuk gyermekeinket tanulni 87.o. Dégi blokk szövege alapján.
20. G	Problémafelvető kérdések megfogalmazása	A nyelv logikai elemeinek helyes használata, értő-elemző olvasás, problémafelismerő képesség-a probléma több oldalról történő megközelítése.	- rejtvénytyszerű feladatok-problémamegoldás előkészítése - probléma megoldás lépései: probléma megfogalmazása, értelmezése; cselekvés megtervezése; probléma megoldá-	Dégi blokk szövege alapján. R. Fisher: Hogyan tanítsuk gyermekeinket gondolkodni? 133-139. o 113-115. o.

			sa; helyzet értékelése --problémafelvető kérdések megfogalmazása	
--	--	--	--	--

7. ÉVFOLYAM

Készítette: Felső munkaközösség

Időkeret: Félévente 2x2 nap, szeptember és február második hetében, tanmenet szerint
7. évfolyam 2x12 óra

I. félév

hatékony tanulás körülményei	1 óra
figyelem fejlesztése	3 óra
emlékezet fejlesztése	3 óra
olvasás fejlesztése	3 óra
szociális kompetencia fejlesztése	2 óra

II. félév

motiváció fejlesztése	3 óra
szöveg feldolgozása	3 óra
szókincs gyarapítása	3 óra
gondolkodás fejlesztése	3 óra

Felhasznált források:

101 memória fejlesztő módszer
Fruttus Hajnalka- Bede Zoltán: Játékos nyelvtanítás
Magyar Értelmező Kézisótár
O. Nagy Gábor: Magyar szólások és közmondások
Oroszlány Péter: Könyv a tanulásról

Oroszlány Péter: Tanulás tanítása
Robert Fischer: Hogyan tanítsuk gyermekeinket gondolkodni
Robert Fisher: Hogyan tanítsuk gyermekeinket tanulni
Dég DVD
Fejlesztő feladatok CD

Óraszám	Fejlesztendő terület	Fejlesztési – oktatási cél	Tevékenységek, munkaformák	Segédanyagok, források
1. Ht.	Ismétlés: A tanuláshoz szükséges belső állapot, Tanulást segítő külső körülmények Tanulást segítő módszerek	Hatékony tanulási módszerek kialakítása, alkalmazása Eredményes tanulást segítő körülmények önálló kialakítása A tantárgyi tanulási eredmények javítása, a következetesség és rendszeresség igényének kialakítása	figyelem- és koncentrációs játékok jellemzések, önjellemzések csöndgyakorlat	Oroszlány Péter: Könyv a tanulásról 51. oldal Oroszlány Péter: Könyv a tanulásról 30. oldal
2. F	Figyelem és alkat összefüggései, típusai, jellemzői. - kolerikus - szangvinikus - flegmatikus - melankólikus	Összpontosítás fejlesztése	Másold le! Mi történt? Figyelemteszt Nézz és láss!	Oroszlány Péter: Tanulás tanítása 51.-53
3.	A figyelem, mint észlelési képesség fejlesztése - az észlelési képesség lé-	Önfegyelem fejlesztése.	Beszédtechnikai gyakorlatok, babzsák, szókereső, Hibakeresés számolás, hibake-	Oroszlány Péter: Tanulás tanítása 54-60

F	nyege - a figyelem feltételei - a figyelem fejlesztésének elvei		resés-jelpárok kódfejtés	
4. F	Az iskolai óra és a figyelem kapcsolata	Figyelem megosztás, tudatosság fejlesztése.	Szókincsfejlesztő feladatok, kódfejtés, Hibakeresés: jelpárok, kockaforgatás, hibajavítás	Oroszlány Péter: Tanulás tanítása 63-64
5. E	Emlékezet, gondolkodás és figyelem fejlesztése	A memoriterek tanulásának segítése, beszédkézség fejlesztése, szókincsbővítés Memória fejlesztő módszerek, eszközök megismerése: Információ bevésése Kódolás, elrendezés, rögzítés	Ráhangolás: Bakugrás Az emlékezet erősítése! 1. Ne fáraszd túl magad! 2. Akard megjegyezni! 3. Ne magolj, értsd meg! 4. A lényeget őrizd meg!	101 memória fejlesztő módszer: 232.old. Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan 47-52.old.

			5. Jegyzetelj tanulás közben! 6. Ismétlés a tudás anyja! 7. Taníts másokat arra, amit már tudsz! Szám-mondat páros felidézése Közös pont Memoriter tanulása-fogyónövekvő szöveggel Jegyzetelés hallás alapján Beszéd, beszéd, beszéd Kim játéka Memoriter felidézése	R. Fischer 128.old. 101 memória fejlesztő módszer: 206. és 230. old. Memoriter: Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan 17.old./6. Dég DVD-ről rövid szöveg 101 memória fejlesztő módszer: 242.old. Fischer 128.old.
6. E	Az információ tárolása Emlékezet, kézügyesség, koncentráció fejlesztése	Memória fejlesztő módszerek, eszközök megismerése: Információ visszanyerése	Ráhangolás: Kim játéka Hiányzó szavak kiegészítése a megtanult memoriterben	Fischer 128.old. Memoriter: Oroszlány Péter:

		Rövid távú memória tárolási kapacitása Ismétlés	Betűvadászat Szóragasztó Szóarasz, számarasz felmérése Mi volt a párja? 11-15. Szendvics Memoriter elmondása apasztó-dagasztó módszerrel „Amit nem használunk, elfelejtjük!” Számok	Tanulásmódszertan 17.old./6. 101 memória fejlesztő módszer: 32-33.old. 101 memória fejlesztő módszer: 34. és 36..old. Fejlesztő feladatok CD-verbális memória 101 memória fejlesztő módszer: 153.old. Memoriter: Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan 17.old./6. Fischer 130. old. Fejlesztő feladatok CD-numerikus memória
7. E	Emlékezet, gondolkodás fejlesztése Rövid és hosszú távú memória fejlesztése	A memoriterek tanulásának segítése, beszédkésztség fejlesztése, szókincsbővítés Bevésési módszerek	Ráhangolás: Csoportosítás Kakukktojás Az emlékezet erősítése!	101 memória fejlesztő módszer: 223..old. Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan 47-52.old.

			Szám-mondat páros felidézése Ritmuskánon ismert memóriaterrel Jegyzetelés hallás alapján Bevésési módszerek Kim játéka Mi a közös bennük? Memoriter felidézése apasztódagasztó módszerrel Mi volt a párja?	Dég DVD-ről szöveg Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan 47-52.old. Fischer 128.old. 101 memória fejlesztő módszer: 155.old. Memoriter: Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan 17.old./6. Fejlesztő feladatok CD-verbális memória
8. O	Tekintettartás, testtartás, légzéstechnika, hangerő, hangsúly, tempó, artikuláció, hangfekvés, szünetek fontossága	Az olvasási képesség fejlesztése, nyelvi kreativitás fejlesztése, egyéni tanulási tempó követése	Artikulációs gyakorlatok A hangadás alapgyakorlatai Nyelvtörő Felolvasás felkészülés után- valamely tantárgyhoz kapcsolódó szabadon választott szö-	Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan 86- 89. o. Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan 92/63 Oroszlány Péter: Tanulásmód-

			veggel	szertan 119/97.
9. O	Kifejező olvasás gyakorlása, szövegértelmezés ismeretlen szövegen	Tudjon a szöveg típusának megfelelő hangos, kifejező olvasást produkálni RÖVID áttekintés után	Rögtönzött olvasás- blattolás	Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan 120- 132. o.
10. O	Kifejező olvasás gyakorlása saját szövegen, szövegalkotás	Az önmaga által elkészített szöveg kifejező bemutatása	Önálló szövegalkotás adott témára, kifejező hangos olvasás fejlesztése	Füzet
11. Szk.	Szociális kompetenciák fejlesztése Egy napom és benne a tanulás (fogalmazás készítése)	A gondolkodás, a találékonyság fejlesztése, nyelvi kreativitás A hatékony kommunikáció fejlesztése	Szociális képességek tanulási-önszabályozási képességek fejlesztése	Oroszlány Péter: Könyv a tanulásról 15. old. (Levél az iskoláról)
12. Szk.	Kifejező olvasás, saját szöveg felolvasásának gyakoroltatása	Az önmaga által elkészített szöveg kifejező bemutatása, önbizalom erősítése, én-kép fejlesztése, a hatékony kommunikáció fejlesztése	Egyéni munka, vita, beszélgetés, véleményalkotás	Füzet

13. M	Pozitív énkép kialakítása, fejlesztése Személyiségfejlesztés	Helyes tanulási szokások átismétlése, korrigálása	Beszélgetőkör: milyen voltam, hogyan változtam? Mit tehetnék még? Teszt:- Önvizsgálat: tanulást segítő emberi tulajdonságok - Önértékelés: Hogyan állok a tanulással?	Oroszlány P.: Tanulásmódszertan 181.o. 182.o.
14. M	Önismeret, motiváció fejlesztése Személyiségfejlesztés	Reális énkép, törekvések, célok, célkitűzések kialakítása	Beszélgetés: Mit szeretnék tenni? Mihez akarunk hozzájutni a végén? Mi okból tesszük ezt? Mi a közvetlen cél? Milyen távolabbi célt szeretnénk megvalósítani?	Robert Fischer: Hogyan tanítjuk gyermekeinket tanulni?
15. M	Önismeret motiváció fejlesztése Személyiségfejlesztés	Példaképek kiválasztása, kire szeretnék hasonlítani?	Beszélgetés: Lehetséges példaképek keresése: - szűkebb környezetben(DÉG)	

			- életmű - sport - művészet - munka - tágabb környezetben (Magyarország)	Dég DVD Internet, blogok
16. Szf	A hallott szöveg megértése	A hallott szöveg megértése után a lényeg leírása.	Vázlat írása hallott szövegről- memoriter 1. Toll, füzet kéz alatt van. 2. Koncentrálok a tanár illetve a beszélő szavaira. 3. Soha nem szó szerint jegyzetek, kulcsszavakat, hangsúlyozott gondolatokat, neveket, számokat jegyzek le. Saját rövidítéseket is használhatok. 4. Figyelek az írásom tagolására. 5. Úgy jegyzetek, hogy a leírt gondolatokat otthon majd ki tudjam egészíteni.	Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan 138/116/4.

			A pontok leírása a füzetbe, memorizálása. Királyok vára, Visegrád c. szöveg feldolgozása a szempontsor alapján.	
17. Szf	A gondolkodás, a találékonyság, nyelvi kreativitás, olvasási képesség fejlesztése	Szövegrövidítés, tömörítés A szövegközpontú elemzési képesség fejlesztése: a szövegértés algoritmusainak elsajátítása.	1. Kérdésfeltevés 2. Átírás 3. Szövegrövidítés A vihar szemében c. olvasmány feldolgozása az adott sorrend alapján	Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan 142/116/9.
18. Szf	Lényeglátás fejlesztése	Adott szövegről önállóan rövid, lényegre törő vázlat készítése	Kulcsszó-vázlat Feldolgozandó szöveg: Csepel	Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan 132/101/20.
19. Szgy	Szókincs bővítésének lehetőségei	Szókincs gyarapítása, gazdagodjon szókincese és választékosabban tudja kifejezni önmagát	Szókincs füzet A számára ismeretlen szavakat egy füzetbe leírja, melléírja a szó jelentését. (minden tantárgyhoz kapcsolódóan). Hentente játékos formában ellen-	Szótár füzet, Magyar Értelmező Kéziszótár Ellenőrzéshez feladat: Fruttus Hajnalka- Bede Zoltán: Játékos nyelvtanítás 30. o. 22-

			őrzés hány új szóra emlékszel? A könyvek száma végtelen - memoriter elsajátítása, ismeretlen szavak kigyűjtése a szókincs füzetbe Anagramma	es Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan 17. o. 6- os
20. Szgy	Szókincs bővítésének lehetőségei	Szókincs gyarapítása, gazdagodjon szókincse és választékosabbban tudja kifejezni önmagát	Szóképzés, szóalkotás Megadott szótövekből - a szóképzés szabályainak megfelelően- szavakat képezni Összetett szavak alkotása megadott elő- és utótagokból	Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan 104- 105. o.
21. Szgy	Szókincs bővítésének lehetőségei	Szókincs gyarapítása, gazdagodjon szókincse és választékosabbban tudja kifejezni önmagát	Adott szólásokhoz magyarázat készítése Kulcsszóhoz szólások, közmondások keresése Pl.: kutya- Egyik kutya, másik eb, Kutyából nem lesz szalonna.	O. Nagy Gábor: Magyar szólások és közmondások

22. G	A gondolattérkép, mint módszer és készítésének szabályai.	Aktív gondolkodás-gondolatok finomítása, továbbépítése, információk újragondolása, értelmezése, megértése, rendszerezése.	- fogalomháló és ábrázolás módjainak átisméltése - gondolattérkép készítésének szabályai - gondolattérkép készítése	Robert Fisher: Hogyan tanítsuk gyermekeinket gondolkodni? 133. o. Hogyan tanítsuk gyermekeinket tanulni? 89-90. o. fóliák plakátok
23. G	A vita alapjai	Logikus érvelés, kommunikációs képesség, türelem, tolerancia fejlesztése.	Vita, csendgyakorlat,	Oroszlány Péter: Könyv a tanulásról 264-265 o. Dég DVD szövege
24. G	A gondolattérkép lehetséges formái, folyamatábrák.	A tanulók gondolkodási és kommunikációs képességének, olvasási és beszédképességének fejlesztése; a gondolattérkép szabályainak megtanulása	- hierarchikus gondolattérkép - térképíró történetek - választott történetek térképei - ismerettérképek	Robert Fisher: Hogyan tanítsuk gyermekeinket tanulni 89-96. o.

8. ÉVFOLYAM

Készítette: Felső munkaközösség

Időkeret: Félévente 2x2 nap, szeptember és február második hetében, tanmenet szerint
8. évfolyam 2x12 óra

I. félév

hatékony tanulás körülményei	1 óra
figyelem fejlesztése	3 óra
emlékezet fejlesztése	3 óra
olvasás fejlesztése	3 óra
szociális kompetencia fejlesztése	2 óra

II. félév

motiváció fejlesztése	3 óra
szöveg feldolgozása	3 óra
szókincs gyarapítása	3 óra
gondolkodás fejlesztése	3 óra

Felhasznált források:

101 memória fejlesztő módszer
Fruttus Hajnalka- Bede Zoltán: Játékos nyelvtanítás
Magyar Értelmező Kéziszótár
O. Nagy Gábor: Magyar szólások és közmondások
Oroszlány Péter: Könyv a tanulásról

Oroszlány Péter: Tanulás tanítása
Robert Fischer: Hogyan tanítsuk gyermekeinket gondolkodni
Robert Fisher: Hogyan tanítsuk gyermekeinket tanulni
Dég DVD
Fejlesztő feladatok CD

Óraszám	Fejlesztendő terület	Fejlesztési – oktatási cél	Tevékenységek, munkaformák	Segédanyagok, források
1. Ht.	Egyéni tanulási stílus megalkotása kidolgozása. Minden ember egyedi módon tanul ~ Ismerd meg tanulási típusodat! ~ Dolgozz ki magadnak testre szabott tanulási tervet!	Egyéni tanulási tempó követése, Tanulási szokásaim, tanuláshoz való viszonyom, tanulási-önszabályozási képességek fejlesztése	egyéni módszerlista összeállítása, önjellemzés	Oroszlány P.: Tmt.tk. 52.o. Oroszlány P.: Könyv a tanulásról: 17.old - Önvizsgálat
2. F	A figyelemmel kapcsolatos ismeretek önálló hatékony alkalmazása.	Kitartó figyelem fejlesztése.	Figyelemteszt, tesztlapok kitöltése, figyelmi feladatok elvégzése, memoriterek megtanulása	Feladatlap.
3. F	Lazító és koncentrációs játékok	Társas kapcsolatok fejlesztése	Koncentrációs játékok: - üzenet - adok-kapok - mi változott - pénzrejtegetők Lazító játékok:	Kaposi László: Játékkönyv 18-25. o

			- csomagolás - zsák búza - gumiember - szigetek	
4. F	A tanulás módszertani figyelmi ismeretek összegzése	Kommunikáció fejlesztése, koncentráció, figyelem	Vita, törekvések megfogalmazása, relaxáció, meditáció.	Oroszlány Péter: Könyv a tanulásról: 264. o
5. E	A gondolattérkép gyakorlása, az algoritmus önálló alkalmazása.	Tanult ismeretek hatékony alkalmazása, rendszerezése, súlyozása, szaknyelv használata, megszerzett tudás integrálása.	- gondolattérkép készítése	Dégi blokk szövege
6. E	A vita, mint módszer.	Logikus érvelés. Többoldalú megközelítés, tolerancia, türelem. Javaslattétel. Intuitív gondolkodás.	- kooperatív vita	Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan 120- 132. o.
	Alternatív gondolkodási módszerek.	Kreativitás fejlesztése, problémamegoldó gondolkodás. Eredetiség,	- Brain-Storming (agy-vihar),	Robert Fisher: Hogyan tanítsuk gyermekeinket tanulni 97- 113. o.

7. E		innováció, szemléletváltás képessége, a dolgok többoldalú megközelítése	- szabad asszociáció, - ötletroham, - kihívás (provokáció) - Mi lenne ha...? - ismerős ismeretlenné tétele - Szólánc - Képzeld képet! - Képalkotás - A történet vége - Idézetek költeményekből - Ezt hallgasd meg! - Mondatalkotás - Közös problémáink - Irány a tökéletes - Teremts személyiséget!	Oroszlány Péter: Könyv a tanulásról: 266-267. o.
8.	Tekintettartás, testtartás, légzéstechnika, hangerő, hangsúly, tempó, artikuláció, hangfekvés,	Az olvasási képesség fejlesztése, nyelvi kreativitás fejlesztése, egyéni tanulási tempó követése	Artikulációs gyakorlatok A hangadás alapgyakorlatai	Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan 86- 89. o. Oroszlány Péter: Tanulásmód-

O	szünetek fontossága		Nyelvtörő Felolvasás felkészülés után- valamely tantárgyhoz kapcsolódó szabadon választott szöveggel	szertan 92/63 Oroszlány Péter: Tanulásmód- szertan 119/97.
9. O	Kifejező olvasás gyakorlása, szövegértelmezés ismeretlen szövegen	Tudjon a szöveg típusának megfele- lő hangos, kifejező olvasást produ- kálni RÖVID áttekintés után	Rögtönzött olvasás- blattolás	Oroszlány Péter: Tanulásmód- szertan 120- 132. o.
10. O	Kifejező olvasás gyakorlása saját szövegen, szövegalkotás	Az őnmaga által elkészített szöveg kifejező bemutatása	Önálló szövegalkotás adott témá- ra, kifejező hangos olvasás fej- lesztése	Füzet
11. Szk.	Szociális kompetenciák fejlesztése Levélírás a tanulás módszertan órákról Tanulók-tanárnak	Tanár-diák interakció javítása, együttműködés a pedagógussal, együttműködés a társakkal, viselkedés kortárs csoportban	Egyéni munka, vita, beszélgetés, véleményalkotás	Füzet
12. Szk.	Kifejező olvasás gyakorlása saját szövegen. Az őnmaga által elkészített szöveg kifejező bemutatása	Hangos beszéd, verbális kommuni- káció, kommunikációs készségek javítása fejlesztése Szókincsbővítés	Önálló szövegalkotás adott témá- ra, kifejező hangos olvasás fej- lesztése	Füzet

13. M	Tanulás és motiváció kapcsolatának fejlesztése	Tanulási motivációt alakító tényezők fejlesztése	Beszélgetés	Robert Fischer:Hogyan tanítsuk gyermekeinket tanulni?
14. M	Tanulás és motiváció kapcsolatának fejlesztése	Tanulási motivációt alakító tényezők fejlesztése	Beszélgetés	Robert Fischer:Hogyan tanítsuk gyermekeinket tanulni?
15. M	Tanulás és motiváció kapcsolatának fejlesztése	Tanulási motivációt alakító tényezők fejlesztése	Beszélgetés	Dég DVD Internet,blogok
16. Szf	Önálló tanulás fejlesztése	A memória, emlékezet, olvasási képesség fejlesztése, tanulási technikák fejlesztése	Kiselőadás- memoriter 1. Kiválasztom a témát. 2. Anyagot gyűjtök, olvasok. 3. Szelektálok. 4. Jegyzeteimet rendszerezem. 5. Igényesen leírom, megfogalmazom, formába öntöm. 6. Próbálom többször is felmondani. A pontok leírása a füzetbe,	. Internet, Dég CD

			memorizálása. Dég története- közös témafeldolgozás a szempontsor alapján.	
17. Szf	Lényeglátás fejlesztése	Adott szövegről önállóan rövid, lényegre törő vázlat készítése	1. Szövegrövidítés 2. Kulcsszó-vázlat A Csepel című szöveg feldolgozása a megadott sorrendben.	Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan 132/101/20.
18. Szf	Önálló szövegfeldolgozás	Az ismert technikák önálló alkalmazása gyakorlatban	A tanult szöveg feldolgozási technikák közül szabadon választva a tanuló feldolgozza az adott szöveget Feldolgozandó szöveg: Ökológia és környezet	Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan 143/116/10.
19. Szgy	Szókincs bővítésének lehetőségei	Szókincs gyarapítása	Szókincs füzet A számára ismeretlen szavakat egy füzetbe leírja, melléírja a szó jelentését. (minden tantárgyhoz kapcsolódóan). Hetente játékos formában ellenőrzés: hány új szóra emlékszel? Fegyelem- memoriter elsajátítása, ismeretlen szavak kigyűjtése a szókincs füzetbe	Szótár füzet, Magyar Értelmező Kéziszótár Ellenőrzéshez feladat: Fruttus Hajnalka- Bede Zoltán: Játékos nyelvtanítás 30. o. 22-es Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan 17. o. 3- as

			Anagramma	
20. Szgy	Szókinsz bővítésének lehetőségei	Szókinsz gyarapítása	Szóképzés, szóalkotás Megadott szótövekből - a szóképzés szabályainak megfelelően szavakat képezni Összetett szavak alkotása megadott elő- és utótagokból	Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan 104- 105. o.
21. Szgy	Szókinsz bővítésének lehetőségei	Szókinsz gyarapítása	Ki melyik szót ismeri?	Fruttus Hajnalka- Bede Zoltán: Játékos nyelvtanítás 54. o.46 -os
22. G	A gondolattérkép gyakorlása, az algoritmus önálló alkalmazása.	Tanult ismeretek hatékony alkalmazása, rendszerezése, súlyozása, szaknyelv használata, megszerzett tudás integrálása.	- gondolattérkép készítése	Dégi blokk szövege
23. G	A vita, mint módszer	Logikus érvelés. Többoldalú megközelítés, tolerancia, türelem. Javaslattevés. Intuitív gondolkodás	- kooperatív vita	Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan 120- 132. o.

24. G.	Alternatív gondolkodási mód- szerek	Kreativitás fejlesztése, probléma- megoldó gondolkodás. Eredetiség, innováció, szemléletváltás képessé- ge, a dolgok többoldalú megközelí- tése	- Brain-Storming (agy-vihar), - szabad asszociáció, - ötletroham, - kihívás (provokáció) - Mi lenne ha...? - ismerős ismeretlenné tétele - Szólánc - Képzeld képet! - Képalkotás - A történet vége - Idézetek költeményekből - Ezt hallgasd meg! - Mondatalkotás - Közös problémáink - Irány a tökéletes - Teremts személyiséget!	Robert Fisher: Hogyan tanítsuk gyermkeinket tanulni 97- 113. o. Oroszlány Péter: Könyv a tanu- lásról: 266-267. o.
----------------------	--	---	--	---